

JAAARVERSLAG 2014

GREENPEACE

**FISH FAIRLY -
STOP
MONSTER
BOATS**

GREENPEACE

GREENPEACE

JAARVERSLAG 2014

INHOUD

VOORWOORD	3
OVER GREENPEACE	5
CAMPAGNES	7
Schone energie	7
Sterke bossen	10
Levende oceanen	12
Duurzame landbouw	14
ZO WERKT GREENPEACE	17
Mobilisatie	18
Fondsenwerving	21
Organisatie en bedrijfsvoering	22
Greenpeace wereldwijd	27
JAARREKENING	29
Grondslagen	31
Samenvattend financieel overzicht	35
Balans	37
Staat van baten en lasten	45
Kasstroomoverzicht	58
JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	59
 Bijlage 1: Directie en raad van toezicht	 62
Bijlage 2: Controleverklaring van de accountant	64

VOORWOORD

Directeur Sylvia Borren kijkt terug op 2014

Jazeker, Greenpeace behaalde belangrijke resultaten in 2014. Maar we kregen ook te maken met interne en externe spanningen. We staan voor twee grote uitdagingen: het behouden van onze planeet en daarom zelf een nog innovatievere, lerende, mondiaal effectieve organisatie worden.

>

Onze klimaatdoelen zijn helder en die brengen we keer op keer voor het voetlicht in Nederland én in Europa. Kom op overheden, bedrijven en burgers – investeer in schone energie! Word energiezuinig en schoon. Dat schept banen en een veilige toekomst. Stop met de vervuilende energie van fossiele brandstoffen. Kijk maar hoe Shell Curaçao en de Nigerdelta achterliet... Kijk naar Groningen! Help ons de Noordpool beschermen tegen Shell en Gazprom. Het blijft moeilijk om hierover in de Verenigde Naties, in Europa en in Nederland harde afspraken te maken die de opwarming van de aarde echt onder twee graden zullen houden. Het SER-akkoord is voor ons een halfvol glas. Het blijkt nog veel taaier om alle verschillende partijen zich ook in de praktijk aan hun al gemaakte afspraken te houden. Voor Greenpeace is dit een zaak van democratisch fatsoen. Als bedrijven en overheden zaken met ons doen, moeten ze afspraken ook echt nakomen. Doen ze dat niet, dan verliezen wij en onze achterban het vertrouwen in hen. De Nederlandse industrie, de woningbouwsector en betrokken burgers kunnen en willen nu sneller gaan richting schoon, zuinig en veilig energiegebruik. Dat biedt veel kansen op innovaties, lokale oplossingen en dus ook banen. Laten we er vaart achter zetten. Zoals ook onze Greenpeace-collega's in India en China hun overheden helpen grote stappen te zetten richting zonne- en windenergie, ondanks de zware tegendruk van de olie-, gas-, kolen- en nucleaire industrie.

De ontbossing in Brazilië, Indonesië en Congo gaat nog te veel door: opnieuw zijn de op papier gemaakte afspraken met bedrijven en overheden vaak mooier dan de werkelijkheid. Illegale houtkap is nog niet gestopt en illegaal hout dat niet voldoet aan afgesproken duurzaamheidsstandaarden, blijft onze Rotterdamse haven binnenkomen omdat westerse banken en bedrijven nog steeds verdienen aan fout hout. Ontbossing raakt leefgebieden van dieren, zoals de tijger, en van inheemse volkeren. En het verhoogt de CO₂-uitstoot, die onze gehele planeet opwarmt. Het zijn vooral onze multinationals die meer palmolie, vlees en hout vragen, waar de oerwouden voor geofferd worden.

De oceanen, met al hun overbevissing en vervuiling, vertellen ons eenzelfde soort verhaal. En ook de landbouw is dermate vervuilend dat het gif in onze planten de bijen en onze eigen gezondheid bedreigt. Dit kan allemaal anders: indien wij – als consumenten, bedrijven en burgers – besluiten om te leven binnen de grenzen van wat onze planeet kan dragen, dan kunnen we als mensheid overleven. Zo niet, dan winnen de kakkerlakken op het land en de kwalen in de oceanen. We kunnen nu het tij nog keren. Daar werken de Greenpeace-collega's, -vrijwilligers en -supporters wereldwijd met de grootst mogelijke passie en urgentie aan.

Door die urgentie maken we soms ook fouten. De poging van Greenpeace International om ons te beschermen tegen koerswisselingen leidde tot geldverlies. Het beter organiseren van het Greenpeace-netwerk betekent dat het Greenpeace International-hoofdkantoor in Amsterdam kleiner wordt. Dat leverde spanningen op. Een fout, zoals het vliegen van Luxemburg naar Amsterdam door een directeur van Greenpeace International, werd een publiek schandaal, vooral in Nederland. Sommigen zagen dit begrijpelijkerwijs als een fout van Greenpeace Nederland. Daarnaast zorgde een Greenpeace-actie bij de VN-klimaatop in Peru voor opschudding.

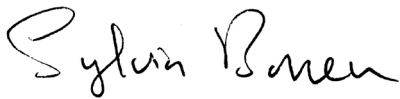
Hoe pijnlijk deze fouten ook zijn voor onze collega's, vrijwilligers en supporters, en hoezeer die spanningen ook soms leiden tot heftige, interne discussies: we zijn het roerend eens over de oplossing. Wij nemen anderen – bedrijven en overheden – de maat. Dan moeten wij zelf ook van onze fouten leren, we moeten zelf coherent zijn, en zelf innovatiever en slimmer worden in hoe wij ons nationaal, Europees en wereldwijd organiseren.

Goed nieuws is dat Greenpeace in 2014 een aantal keren rechtszaken heeft gewonnen, waarbij Nederlandse en internationale rechters ons recht op protest bevestigden en ons handelen veilig en proportioneel vonden. In veel landen worden civiele organisaties in hun ruimte beperkt en onze Greenpeace-collega's in een aantal landen, zoals Rusland en India, hebben het daardoor moeilijk. Het is dan ook niet per ongeluk dat Greenpeace International in Nederland gevestigd is en onze schepen onder Nederlandse vlag varen. Omdat Nederland als rechtsstaat het belang van democratische checks and balances en het recht op protest onderschrijft.

We hadden onze handen vol aan het bereiken van vele grote en kleinere doelen in 2014 en kunnen in de komende jaren verder 'springen'. Met de fantastische steun van onze ruim een half miljoen Nederlandse financiële en digitale actievoerders en onze vrijwilligers. En met de onmisbare bijdrage van de Nationale Postcode Loterij, die de moed heeft om innovaties te steunen, zoals het uitbouwen van Questionmark, de app waarmee consumenten kunnen checken hoe milieu-, mens- en dierverantwoord producten in de supermarkt zijn.

Ik kan mijn collega's, onze vrijwilligers, onze raad van toezicht, al onze supporters en allianties niet genoeg bedanken voor de passie, het lef en de inzet die zij in 2014 toonden.

Op naar een gezonde en mooiere toekomst: voor onze planeet en voor Greenpeace.

Sylvia Borren, directeur/bestuurder Greenpeace Nederland

Namens het managementteam:

Nathalie Boevink

Martin Lloyd

Joris Thijssen

OVER GREENPEACE

Greenpeace is een internationale milieuorganisatie die zich inzet voor schone energie, prachtige bossen, levende oceanen, schone productieprocessen en duurzame landbouw. In aansprekende en succesvolle campagnes maken we milieuproblemen zichtbaar en bewegen we overheden en bedrijven tot oplossingen. We zijn vernieuwend, creatief, moedig, vasthoudend en integer. Wereldwijd worden we gesteund door circa 24 miljoen mensen, online en offline, waarvan ruim 3 miljoen financiële supporters en 23.500 vrijwilligers. Greenpeace is volledig onafhankelijk en neemt geen geld aan van overheden of bedrijven.

>

ONZE VISIE

De mens leeft op te grote voet. Op dit moment gebruiken we wereldwijd 50 procent meer dan wat de aarde aan natuurlijke hulpbronnen voortbrengt. Aarde, water en lucht worden vervuild. Bedrijven en overheden geven nog te vaak de voorkeur aan snel economisch gewin. Greenpeace wil dat de zorg voor mensen en de natuur vooropstaat. We werken aan een duurzame economie die een reële prijs verbindt aan het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, vervuiling en de uitstoot van broeikasgassen. En die rekening houdt met volgende generaties en de draagkracht van onze aarde. We pleiten voor een duurzame maatschappij, die andere keuzes en ander gedrag van burgers, bedrijven en overheden stimuleert en bevordert. We geloven dat een groene, duurzame samenleving nodig, beter en haalbaar is.

ONZE MISSIE

Greenpeace vindt de vitaliteit van de aarde fundamenteel voor al het leven en strijdt daarom voor een snelle realisatie van een duurzaam evenwicht tussen mens en milieu. Greenpeace is een onafhankelijke internationale milieuorganisatie. Door geweldloze en inventieve confrontaties stellen we milieuproblemen aan de kaak en stimuleren we duurzame oplossingen.

ONZE KERNWAARDEN

We worden gedreven door liefde voor onze blauwgroene planeet. We willen mens en milieu beschermen tegen vervuiling en vernietiging. Vol energie richten we ons op resultaat: er zijn oplossingen voor milieuproblemen en die proberen we zo snel mogelijk te bereiken. In ons werk laten we ons leiden door de volgende kernwaarden:

• GEWELDLOOS

Greenpeace is principieel geweldloos. Al onze acties zijn vreedzaam, ook als ze uitdagend zijn.

• MOEDIG

We durven eerlijk te zijn over de grenzen van de draagkracht van onze aarde. Greenpeace toont lef. We zijn als getuige aanwezig op de plek van de misstand en beschermen de planeet met lijf en leden.

• OPEN EN VASTHOUDEND

Greenpeace is creatief en vasthoudend in het aanpakken van milieumisstanden en gaat de dialoog aan over probleem en oplossing om te komen tot een leefbaar milieu. We geven niet op tot onze doelen zijn bereikt.

• ONAFHANKELIJK

Greenpeace wordt gesteund door individuele supporters. We zijn politiek en religieus onafhankelijk en accepteren geen giften van bedrijven of subsidies van overheden.

• SAMENWERKEND

Greenpeace gelooft in de kracht van grote groepen mensen die samen een omslag kunnen bewerkstelligen. De toekomst van het milieu ligt in de handen van miljoenen mensen over de hele wereld die onze overtuiging delen. Samenwerkend met anderen kunnen we milieuproblemen aanpakken en problemen oplossen.

ONZE DOELEN

De 'groene draad' in onze campagnes is het herstellen van een duurzaam evenwicht tussen mens en milieu, in Nederland, in Europa en wereldwijd. We willen oplossingen stimuleren die leiden naar een groene, duurzame samenleving uiterlijk in 2050:

- klimaatverandering tegengaan door efficiënt energiegebruik en een overgang naar volledig schone opwekking van energie, zonder kernenergie en fossiele brandstoffen;
- bossen beschermen vanwege de biodiversiteit én omdat ontbossing een belangrijke oorzaak is van het klimaatprobleem;
- onze zeeën en oceanen, en alles wat daarin leeft, beschermen;
- schone (gifvrije) en efficiënte productiemethoden en diensten, en volledig hergebruik van materialen en afval;
- duurzame en biologische land- en bosbouw, onder andere zonder genetisch gemanipuleerde gewassen.

DE GREENPEACE-METHODE

Greenpeace wil dat overheden en bedrijven hun beleid zodanig wijzigen dat het milieu beschermd wordt.

Hoe doen we dat?

- We identificeren milieuproblemen en hun oplossingen door gedegen onderzoek in samenwerking met gerenommeerde instituten.
- We proberen overheid en bedrijfsleven te bewegen tot oplossingen, door inzet van constructief overleg en juridische druk.
- We stellen milieuproblemen aan de kaak door geweldloze en confronterende acties.
- We dragen schone en duurzame oplossingen aan: 'Het kan anders'.
- We organiseren steun in de maatschappij voor de noodzakelijke veranderingen en we inspireren mensen hieraan bij te dragen door communicatie en mobilisatie.

INTERNATIONALE STRATEGIE EN VOORUITBLIK

Als internationale organisatie richt Greenpeace zich op die gebieden waar de milieuproblemen het grootst zijn. Zoals de Amazone, Congo en Indonesië vanwege de ontbossing, of de Afrikaanse kust vanwege overbevissing. Landen die het belangrijkste zijn voor onze wereldwijde milieudoelstellingen krijgen ook aandacht: China, de Verenigde Staten, Brazilië, India, Indonesië, Zuid-Afrika, Senegal en – dichterbij – Polen. Sowieso heeft Europa prioriteit. Binnen de Europese Unie werken we steeds meer samen om overtuigende campagnes te kunnen voeren waar het gaat om nationaal en Europees beleid. Dit sluit goed aan bij de beslissing de wereldwijde organisatie verder aan te passen. In die landen waar de milieuproblemen groot zijn, moeten we als organisatie nog sterker worden. Collega's uit verschillende landen maken meer dan voorheen gezamenlijke plannen om zo strategisch en zo slim mogelijk de meeste milieuwinst te realiseren. Greenpeace Nederland stelt daarom elk jaar geld en mensen beschikbaar voor deze internationale samenwerking.

VERBINDING TUSSEN HET GLOBAL PROGRAMME EN EUROPESE EN NEDERLANDSE CAMPAGNES

De kunst is om onze tijd en ons geld deels internationaal in te zetten waar dit het meeste effect heeft. Zo beperkt onze bossencampagne zich niet tot één land. Het is een combinatie van veldwerk in Indonesië, Brazilië en Congo, lobbywerk voor strengere wetten in Europa en China, onderzoek naar de wereldwijde toeleveringsketens en druk uitoefenen op levensmiddelenbedrijven die verantwoordelijk zijn voor de verwoesting van onze bossen. In 2014 leidde deze combinatie van internationaal gecoördineerde werkzaamheden tot grote overwinningen in Brazilië en Indonesië, waar we de vernietiging van regenwouden door de soja- en palmolie-industrie proberen te voorkomen. Greenpeace Nederland speelt een belangrijke rol in dit werk vanwege haar lobbywerk in Europa, financiële ondersteuning en de inzet van ervaren medewerkers in de betreffende regio's.

CAMPAGNE: SCHONE ENERGIE

Klimaatverandering heeft als het grootste milieuprobleem van deze eeuw de hoogste prioriteit voor Greenpeace. We wijzen op oorzaken en gevolgen én we komen met oplossingen, zoals ons Energy [R]evolution Scenario. Daarin schetst Greenpeace met een aantal wetenschappelijke instituten een haalbaar plan voor het effectief tegengaan van klimaatverandering door over te stappen op schone energiebronnen en slim energiegebruik. Nu nog investeren in vieze kolencentrales, kerncentrales of oliebooringen op de Noordpool is ronduit onzinnig. Ze zorgen voor onomkeerbare klimaatverandering, luchtvervuiling en kernafval, en staan de ontwikkeling van schone energie in de weg. Greenpeace voert campagne voor een snelle overgang naar die schone energievoorziening.

>

WAT WILDE GREENPEACE IN 2014?

Greenpeace wil een schone, groene toekomst en voorkomen dat klimaatverandering onomkeerbaar wordt. Om een stap dichterbij het realiseren van deze langetermijndoelen te komen, wilden we in 2014 onder andere:

- dat de Europese Unie ambitieuze klimaatdoelen voor 2030 stelt;
- de investeringen in schone energie stimuleren;
- vervuilende kolen- en kerncentrales de voet dwars zetten;
- Shell en Gazprom ervan weerhouden in het Noordpoolgebied naar olie te boren.

RESULTATEN

Net als 2013 was ook 2014 een bewogen jaar voor de Greenpeace-klimaat- en energiecampagne. Na een intensief onderhandelingstraject ondertekenden we in 2013 samen met ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, bedrijven en natuur- en milieuorganisaties, het Energieakkoord voor duurzame groei in Nederland. Kern van het akkoord zijn afspraken tot 2023 over energiebesparing en schone energie. In 2014 werkten we gezamenlijk dit akkoord verder uit en kon gestart worden met het uitvoeren van de gemaakte afspraken. Greenpeace hield hiervoor in nauwe samenwerking met andere groene organisaties de vinger aan de pols. Goed nieuws was dat minister Kamp nieuwe wetgeving heeft gemaakt die ervoor gaat zorgen dat de vijf oudste kolencentrales in Nederland dichtgaan. Maar er waren ook tegenvallers. Energiebesparing in de energie-intensieve industrie kwam nauwelijks van de grond en de plannen voor het plaatsen van windmolens op zee zijn vertraagd. Uit de eerste rapportage van de Commissie Borging Energieakkoord (BEA) die toeziet op de uitvoering van de gemaakte afspraken, bleek dat er niet genoeg vooruitgang is geboekt. Greenpeace zal de betrokken partijen houden aan de naleving van de gemaakte afspraken van het Energieakkoord. We zullen extra inspanning eisen als de voor 2023 overeengekomen doelen niet lijken te worden gehaald.

Rechtszaken tegen kolencentrales

Al sinds 2006 voert Greenpeace rechtszaken tegen de bouw van drie nieuwe kolencentrales: een van Essent/RWE in de Eemshaven, een van E.ON en een van GDF Suez, de laatste twee op de Maasvlakte. Hoewel de bedrijven gewoon zijn doorgegaan met de bouw van de centrales en die van Essent inmiddels al draait, is het allerm minst zeker of de centrales op lange termijn operationeel mogen blijven. Volgens Greenpeace voldoen de natuurvergunningen van alle drie centrales niet aan de wet. De rechter heeft de energiebedrijven meerdere malen de kans gegeven om de vergunningen aan te passen, maar dat zal niet veel helpen: er wordt onherroepelijk schade toegebracht aan de natuur. De ontknoping van de rechtszaken komt inmiddels dichterbij, met hopelijk als uitkomst dat deze vervuilende reuzen binnenkort worden stilgelegd.

CAMPAGNE UITGELICHT

2030-DOELEN

Ook na 2023 zal er nog flink wat moeten veranderen in onze energievoorziening om gevaarlijke klimaatverandering te voorkomen. Eind oktober werden in Brussel de Europese klimaatdoelen tot 2030 vastgesteld: reductie van CO₂-uitstoot met 40 procent, 27 procent energiebesparing en 27 procent duurzame energieopwekking. Greenpeace was teleurgesteld maar niet verbaasd over deze uitkomst, gezien de houding van de Nederlandse regering in de aanloop naar de onderhandelingstafel. Het kabinet bleek niet van plan om in Europa te pleiten voor ambitieuzere en bindende doelstellingen.

Hulp voor het klimaat kwam in 2014 dus niet van ons kabinet, maar nota bene van multinationals. In oktober eiste een grote groep multinationals afspraken die klimaatverandering tegengaan. Onder andere Unilever, Philips en Ikea wilden wel bindende doelstellingen van 40 procent energiebesparing, 40 procent duurzame energieopwekking en veel meer dan 40 procent CO₂-reductie. Ze eisten leiderschap van de Nederlandse politici om bedrijven te helpen de doelstellingen te behalen.

Omdat de Europese klimaatdoelen voor 2030 niet genoeg zijn om gevaarlijke klimaatverandering tegen te gaan, blijft het ook komend jaar belangrijk om te vechten voor een goed klimaatbeleid. En er komt nog een kans. Voor de grote klimaatconferentie in Parijs eind 2015 kunnen de doelstellingen flink aangescherpt worden, waar Greenpeace natuurlijk haar uiterste best voor zal doen. Europa zou de komende 35 jaar 80 tot 95 procent minder CO₂ moeten uitstoten dan in 1990. Om die ambitie te realiseren, moeten we in 2030 niet op 40 procent zitten, maar op 55 procent. Daar past een ambitie van 45 procent schone energie bij en 40 procent energiebesparing. Op naar Parijs!

NOORDPOOL

In 2013 werden 28 van onze actievoerders en twee journalisten twee maanden vastgehouden in een Russische cel omdat ze actie gevoerd hadden tegen de eerste boringen op de Noordpool door het Russische bedrijf Gazprom. Aan het eind van dat jaar kwamen ze gelukkig weer vrij. Maar daarmee was het Gazprom-verhaal nog niet ten einde. Het bedrijf ging namelijk gewoon door met het boren naar olie. In maart 2014 ging de eerste tanker vol Noordpoololie - gekocht door het Franse Total, dat de olie in Nederland wilde laten raffineren - op weg naar Rotterdam. Ondanks protesten van Greenpeace, politici van de gemeente Rotterdam en een door de Tweede Kamer aangenomen motie van PvdA'er Jan Vos, kwam de olie gewoon de haven van Rotterdam binnen. Minister Kamp liet de Kamer nota bene op de dag van aankomst van de olie weten dat hij de motie grotendeels naast zich neerlegde.

Maar Greenpeace hield vol. In de zomer haalden Greenpeace-vrijwilligers op festivals duizenden handtekeningen op voor de bescherming van de Noordpool. En eind september volgde een nieuw protest, dit keer met de Arctic Sunrise, die tot augustus in Rusland aan de ketting had gelegen. Na een grondige opknappbeurt koos het schip weer het ruime sop, klaar voor een actie tegen de tweede tanker met Noordpoololie die Rotterdam binnen zou komen. Maar de rechter stak hier een stokje voor. Op verzoek van Gazprom verbood hij Greenpeace actie te voeren, op straffe van een flinke boete. Greenpeace zag daarom op het laatste moment van de actie af, maar ging wel in hoger beroep tegen de uitspraak. De zaak loopt nog, maar Greenpeace laat het er niet bij zitten. We gaan door met onze campagne totdat boren op de Noordpool verboden wordt. En Greenpeace staat hierin niet alleen. Een meerderheid van de Tweede Kamer nam in december een motie aan voor bescherming van het Noordpoolgebied. De regering werd opgedragen om tijdens klimaatonderhandelingen te pleiten voor een verbod op oliewinning in dit prachtige natuurgebied.

Shell

Internationaal voerde Greenpeace in de zomer van 2014 op zes continenten een grote campagne tegen speelgoedfabrikant Lego, gesteund door zo'n vijf miljoen online actievoerders wereldwijd. Lego heeft een lucratieve samenwerking met Shell: met een speciale actie verkoopt het bedrijf poppetjes in Shell-tankstations en daarmee steunt het indirect de Noordpoolboringen van Shell. Want hoewel zijn laatste proefboringen in 2012 waren, is de oliegi-gigant alles weer in stelling aan het brengen om boringen op de Noordpool in 2015 te hervatten. Eind oktober ging Lego overstag en beloofde het geen nieuwe contracten met Shell meer te sluiten. Evengoed gaat ons verzet tegen Shell door. We willen dat het bedrijf ophoudt met boren op de Noordpool en zich eindelijk eens gaat bezighouden met het ontwikkelen van schone energiebronnen.

SAMENWERKING

Voor campagnes en andere activiteiten werkte Greenpeace Nederland samen met Greenpeace-collega's wereldwijd en in samenwerkingsverbanden met tal van organisaties, zoals de Groene 11 (een samenwerkingsverband van vijftien natuur- en milieuorganisaties dat actief in Den Haag is), ontwikkelings- en diverse andere maatschappelijke organisaties, bedrijven verenigd in De Groene Zaak en mediapartners. In het kader van de onderhandelingen over het Energieakkoord werkten we samen met Natuur & Milieu, Milieudefensie, Wereld Natuur Fonds, De Groene Zaak, de Provinciale Milieufederaties en de Duurzame Energie Koepel. In onze acties tegen de kolencentrales bundelden we onze krachten met de Waddenvereniging, Vereniging Zuivere Energie, Co2ntramine, de Dekoolonisten, Pieterburen Tegengas, de Natuur- en Milieufederatie Groningen, het Groninger Landschap, Natuurmonumenten, Natuur & Milieu, Vereniging Verontruste Burgers van Voorne en tal van Duitse natuur- en milieuorganisaties en overheden. Met betrekking tot de campagne tegen kernenergie werkten we samen met de Zeeuwse Milieu Federatie en LAKA.

TOEKOMST

2015 wordt een belangrijk jaar in de strijd tegen klimaatverandering. De gevolgen van de opwarming van de aarde worden steeds duidelijker voelbaar. Als we CO₂ blijven uitstoten in het tempo waarin we dat nu doen, zal de aarde nog voor het einde van deze eeuw een desastreuze vier tot zes graden opwarmen. Volgens wetenschappers is het van groot belang om (ruim) onder de twee graden te blijven, omdat de gevolgen anders niet te overzien zijn. Dat legt veel druk op de klimaatconferentie in Parijs eind 2015. Maar het biedt ook kansen om eindelijk de benodigde doorbraak tegen gevaarlijke klimaatverandering te forceren. Greenpeace blijft vechten voor een echte energierevolutie door politiek en bedrijfsleven, waaronder Shell, aan te spreken op hun verantwoordelijkheid. En we blijven ons inzetten voor het behalen van de doelen van het Energieakkoord en voor ambitieuze, bindende nationale en internationale afspraken waar het gaat om de overstap naar een volledig duurzame energiehuishouding in 2050, zodat we klimaatverandering nog kunnen stoppen.

CAMPAGNE: STERKE BOSSEN

Een gezond klimaat is zonder bossen niet mogelijk. Behalve dat ze belangrijk zijn vanwege de biodiversiteit, gebruiken bomen CO₂ voor hun groei en houden dit ook vast. Een bos is dus een CO₂-opslagplaats van formaat. Vernietiging door kap of verbranding is rampzalig, voor het klimaat en voor de bewoners: mens en dier. Greenpeace strijdt al jaren voor het behoud van de nog ongerepte bosgebieden. Ons doel is ambitieus: ontbossing moet wereldwijd gestopt zijn in 2020. We volgen onder andere de lange keten die hout, palmolie, soja en andere producten uit het bos afleggen, zodat we producent én afnemers op hun verantwoordelijkheid kunnen aanspreken.

>

WAT WILDE GREENPEACE IN 2014?

Veel eeuwenoud bos wordt gekapt om plantages voor producten als palmolie, soja en papierpulp uit te breiden. Dit is een van de belangrijkste oorzaken van de razendsnelle, wereldwijde ontbossing. Daarom wilde Greenpeace in 2014 onder andere:

- dat 's werelds belangrijkste palmolieproducent en -handelaar, Wilmar, de recente afspraken met Greenpeace nakomt over het duurzaam beheer van oerbossen in Indonesië;
- dat het moratorium op het kappen van bossen in de Democratische Republiek Congo overleefd blijft;
- dat import van illegaal hout uit de Amazone en de Democratische Republiek Congo in Europa wordt geweerd, in lijn met Europese wetgeving.

RESULTATEN

Bescherming van de Amazone heeft topprioriteit. De aanhoudende droogte in het zuiden van Brazilië lijkt zeer waarschijnlijk verband te houden met de ontbossing van de Amazone. Zo blijft de veehouderij een bedreiging voor de Amazone. Het pact dat Greenpeace heeft gesloten met de grootste slachterijen in Brazilië om geen vee uit ontboste gebieden af te nemen, het Cattle Moratorium, was een belangrijke stap om de ontbossing door de veehouderij onder controle te krijgen. In 2014 boekten we met de slachterijen opnieuw vooruitgang. Het systeem dat inzichtelijk maakt of zij al dan niet vee van bedrijven afnemen die verantwoordelijk zijn voor ontbossing, is verder verbeterd en publiekelijk toegankelijk. Het Soja Moratorium, in 2006 afgekondigd door de grote sojahandelaren actief in Brazilië – verenigd in de koepelorganisatie Abiove –, verbiedt het verhandelen van soja waarvoor in de Amazone is ontbost. Sinds het moratorium van kracht is, houdt een werkgroep zich bezig met de ontwikkeling en implementatie van maatregelen om de sojasector op te schonen. Deze maatregelen omvatten onder andere registratie van boeren en het opzetten van een monitoringsysteem. Net als in 2013 verliepen in 2014 de onderhandelingen stroef. Abiove probeerde nog steeds eenzijdig onder het moratorium uit te komen, maar Europese afnemers als Ahold voorkwamen de ontkrachting van het moratorium.

Houtwetgeving

In 2014 diende Greenpeace meerdere handhavingsverzoeken om illegaal hout te weren in bij de NVWA, de Nederlandse autoriteit die de illegaal-houtwet moet handhaven. Tot op heden hebben de autoriteiten nog weinig laten zien. Ze keuren de import van hout afkomstig van verdachte bedrijven toch vaak goed, ondanks de informatie die laat zien dat het geïmporteerde hout mogelijk illegaal is. Het systeem is dus niet waterdicht. Het risico dat er ondanks goede wetgeving toch illegaal hout in Nederland wordt verhandeld, is zeer groot.

Juist daarom ijveren we voor het overeind blijven van het moratorium op het kappen van bossen in de Democratische Republiek Congo. Zonder dit moratorium zou het hout ongestoord Europa binnen kunnen komen. Door het moratorium heeft Nederland een basis om dit hout te weren, wat handelaren en producenten in de DRC afschrikt om op illegale wijze bos te vernielen.

In oktober vestigden we aandacht op een schip dat binnenkwam in Antwerpen met hout van het Braziliaanse Rainbow Trading, een bedrijf dat bekendstaat om betrokkenheid bij illegale houtkap. De autoriteiten in België namen het hout uiteindelijk in beslag voor nader onderzoek. In Brazilië werd Rainbow Trading beboet en de vergunning ontnomen. De Europese autoriteiten weten nu dat de kans dat Braziliaans hout illegaal is, zeer groot is.

Greenpeace houdt de kwaliteit van het certificeringssysteem van FSC, dat garanties biedt voor duurzaam hout, scherp in de gaten, zodat het daadwerkelijk waarmaakt wat het belooft. We willen dat FSC de laatste intacte bosgebieden op aarde uitsluit voor certificering. Greenpeace is van mening dat deze gebieden beschermd moeten worden en dat daar helemaal geen houtkap mag plaatsvinden.

In september overlegden we intensief in de FSC General Assembly 2014 om een motie erdoor te krijgen die certificering in deze intacte gebieden uitsluit. Met succes. De motie is met een grote meerderheid aangenomen.

CAMPAGNE UITGELICHT

PALMOLIESUCCES IN INDONESIË

We gingen 2014 in met een knaller: in de laatste weken van 2013 committeerde Wilmar, de grootste palmolie-producent wereldwijd, zich aan een sterk beleid waarin het bedrijf ontbossing uitsluit. De dynamiek die dat veroorzaakte, maakte dat in 2014 vele ondernemingen het voorbeeld van Wilmar volgden na de campagne van Greenpeace, 'Protect Paradise'. We vroegen onze supporters op hun strepen te gaan staan voor de Sumatraanse tijgers. We wilden aandacht vragen voor de vernietiging van het leefgebied van de tijgers ten gunste van palmolieplantages. Bekende consumentenmerken verwerken palmolie in producten die wij dagelijks gebruiken. Onze supporters vroegen bedrijven om geen deel meer te zijn van bosverwoesting en het leefgebied van de tijger met rust te laten. Honderdduizenden supporters en online activisten wereldwijd schreven ondernemingen aan, tekenden petities en lieten *comments* achter via sociale media. Daarnaast voerde Greenpeace actie voor de deur van hun kantoren. In Nederland namen vrijwilligers het initiatief stickers te plakken in supermarkten op producten waarvoor ontbost is, zoals de shampoo van Head & Shoulders. Het had effect: onder andere Procter & Gamble, Arla, Ferrero, Kellogg's, Colgate, Palmolive, Mondelez, L'Oréal en Mars namen een *no deforestation*-beleid aan. Ook grote mondiale agribusinesshandelaren, zoals Cargill, maakten dit jaar de ommezwaai naar een *no deforestation*-beleid, net als palmolieproducent Apical aan het einde van het jaar. Een prachtig succes!

SAMENWERKING

Behalve met onze Greenpeace-collega's wereldwijd werkte Greenpeace Nederland in 2014 voor onze campagne om illegaal hout te weren samen met het Wereld Natuur Fonds en Milieudefensie. Ook werkten we samen met het MVO-platform, onder andere voor onze campagne in Congo. Tevens namen we zitting in het Nederlandse bestuur van FSC om dit houtkeurmerk zo sterk mogelijk te houden.

TOEKOMST

Met het toezien op implementeren van de beloftes die zijn gemaakt door GAR, APP en Wilmar, heeft het Greenpeace-team in Indonesië zijn handen al aardig vol. APRIL is het volgende bedrijf in Indonesië dat nu over de brug moet komen met een sterke belofte om ontbossing te stoppen, willen we echt voortgang kunnen maken in dat gebied. APRIL heeft een afzetmarkt in Europa en kan door druk van bedrijven hier zijn koers wijzigen. Daarnaast blijven we de Europese illegaal-houtwet testen, niet alleen omdat we een robuuste wet willen, maar ook omdat dit leidt tot de broodnodige politieke discussie in landen in het Congobekken en de Amazone over de aanpak van illegale houtkap. In Brazilië blijven we ons inzetten voor verlenging van het sojamoratorium en voor een permanente oplossing om de sojasector onder controle te krijgen.

CAMPAGNE: LEVENDE OCEANEN

Greenpeace zet zich vanaf haar ontstaan in voor de bescherming van al het zeeleven. De schoonheid en rijkdom van de onderwaterwereld zijn indrukwekkend, maar de bedreigingen groot: overbevissing, verwoestende vismethoden, klimaatverandering en vervuiling... Sinds een aantal jaren richt Greenpeace zich daarom op het instellen van zeereservaten en duurzame visserij. Hier is een lange adem voor nodig. Gelukkig boeken we in de tussentijd grote en kleine successen.

>

WAT WILDE GREENPEACE IN 2014?

Hoe stoppen we overbevissing en maken we oceanen weer gezond? Om een stapje dichterbij deze langetermijndoelen te komen, focusten we in 2014 vooral op de grootschalige industriële visserij die wereldwijd de zeeën leegvist en wilden we het nut van het beschermen van wereldzeeën als zeereservaten duidelijk maken. We wilden met name:

- de verduurzaming van de visserij hoog op de politieke agenda houden;
- een goede implementatie van het nieuwe Europese visserijbeleid;
- nieuwe innovatieve methoden ontwikkelen om de bewustwording te vergroten van de noodzaak het zeeleven te beschermen;
- voorkomen dat er walvisvlees via Nederlandse havens wordt vervoerd.

RESULTATEN

Het herziene Europese visserijbeleid werd in 2014 in praktijk gebracht. Greenpeace bracht in de jaren ervoor grote wanpraktijken aan het licht, waarna de regelgeving voor overbevissing en overcapaciteit aanzienlijk is verbeterd.

INDUSTRIËLE MONSTERTRAWLERS

Met een aangescherpte oproep om overcapaciteit van de Europese vissersvloot te elimineren in het herziene Europese visserijbeleid, riepen we staatssecretaris Dijksema in mei op om vooral de potentiële overcapaciteit van Nederlandse monstertrawlers in kaart te brengen. In het rapport 'Flagging the overcapacity' signaleert Greenpeace hiaten in het rapporteren van capaciteit van dit deel van de Nederlandse vloot, die over de hele wereld vist.

Het ministerie erkende dat overcapaciteit niet is uit te sluiten en dat het in breder Europees verband moet worden onderzocht. Dit leidde tot Kamervragen in december, waarop de staatssecretaris in 2015 terug zal komen.

Greenpeace Europa startte in november de 'Fish Fairly'-campagne, die de impact en politieke banden van Europa's monsterboten onder de publieke aandacht brengt. In het bijbehorende rapport 'Monster Boats' prijken zes schepen van Nederlandse rederijen, die behoren tot de grootste vissersschepen in de wereld.

Dankzij de inzet van onze campagneleiders bleven Tweede Kamerleden de staatssecretaris wijzen op de nieuwe regelgeving om visquota niet te verhogen – en niet te bezwijken onder de druk van de industrie – en de potentiële overcapaciteit van de Nederlandse monstertrawlers in Europees verband beter te onderzoeken. In december bracht Greenpeace de breed gedragen steun voor een meer eerlijke visserij over aan de Europese Visserijraad.

STEUN VOOR DUURZAME VISSERIJ

Het nieuwe Europese visserijbeleid moedigt een transitie aan naar meer duurzame visserij: lokale visserij met minimale impact op de natuur. Deze visserij heeft veel minder tijd en geld dan de grootschalige visserij om voor haar belangen op te komen. Om de stem van deze *low impact*-vissers beter te laten horen op de plek waar de beslissingen worden genomen, ondersteunde Greenpeace in Europa – en in Nederland – de ontwikkeling van een platform voor *Low-impact Fisheries of Europe* (LIFE). LIFE zorgde in 2014 voor meer aandacht voor de zeebaarsvisserij in het publieke debat en meer participatie van duurzame vissers in stakeholderbijeenkomsten.

ZEERESERVATEN

Greenpeace ijvert al jaren voor een netwerk van zeereservaten, grote aaneengesloten gebieden om het zeeleven werkelijk te beschermen. Drie jaar geleden plaatsten we houten zeepaarden op sokkels van natuursteen op de Klaverbank, een op papier beschermd gebied in de Noordzee. Met deze symbolische actie beschermden we het gebied tegen schadelijke bodem-beroerende visserij en werkten we gelijktijdig aan natuurherstel op de verwoeste bodem. De overheid legde vervolgens een dwangsom op voor het dumpen van afval. In 2014 kregen we na drie jaar procederen gelijk bij de Raad van State: er was geen sprake van het dumpen van afval en de activiteit was niet schadelijk en dus niet strafbaar. Greenpeace was zorgvuldig te werk gegaan. Gedurende het jaar werkten we aan de opbouw van een grote, innovatieve publiekscampagne om aandacht te vragen voor de bedreigingen in de oceanen en het gebrek aan zeebescherming ver weg en dichtbij. Deze campagne gaat in 2015 van start.

WALVISJACHT

Greenpeace houdt zicht op potentiële walvistransporten via Nederlandse havens. Bij twee verdachte zaken kwamen we in actie, in Rotterdam en de Middellandse Zee. Helaas wisten we deze vrachten niet te stoppen. Een derde poging leverde een beter resultaat op. Greenpeace Nederland volgde een enorme voorraad walvisvlees op de voet, dat vanuit IJsland naar Japan onderweg was. In Zuid-Afrika, waar het schip wilde tanken, zetten we binnen enkele dagen een protestactie op touw, waar wereldwijd op werd gereageerd. Het schip moest daarop zijn plannen wijzigen en kon niet in Zuid-Afrika terecht. Dit werd in IJsland, het thuisland van de walvisjager, breed in de media uitgemeten als het zoveelste signaal dat walvisjacht geen plek meer heeft in de hedendaagse internationale samenleving. Het consortium bedrijven dat verantwoordelijk was voor het walvisvlees vervoerende schip, zegde toe in de toekomst geen walvisvlees meer te zullen vervoeren.

SAMENWERKING

In het kader van onze wereldwijde organisatie werkt Greenpeace Nederland samen met Greenpeace-collega's in andere landen over de hele wereld. Binnen onze oceanencampagne werkten we in 2014 in het kader van natuurbescherming vooral samen met Stichting de Noordzee en het Wereld Natuur Fonds. Wat betreft de bescherming van walvissen trokken we op met het International Fund for Animal Welfare. Voor betere bescherming van internationale wateren namen we in internationale context deel aan de High Seas Alliance en de Deep Sea Conservation Coalition. Tot slot werkten we met Questionmark aan een methode om visproducten op te nemen in hun consumentenwijzer.

TOEKOMST

Ook in 2015 blijft Greenpeace de implementatie van het Europese visserijbeleid bijsturen, opdat de overbevissing echt wordt gestopt. Daarnaast komen we in 2015 met een spectaculaire tv-spelshow die zowel deelnemers als kijkers thuis confronteert met bedreigingen van de oceanen en zeeën zoals overbevissing en de plastic soep. Dit helpt ons om in 2015 weer vooruitgang te boeken in het beter beschermd krijgen van onze Noordzee en de wateren ver weg. Maar we hebben nog een lange weg te gaan!

CAMPAGNE: DUURZAME LANDBOUW

De huidige industriële landbouw zoals we die in Nederland en in een groot deel van de wereld kennen, heeft geen toekomst. Het wereldwijde, intensieve gebruik van bestrijdingsmiddelen, monoculturen, vervuiling van water en gentech brengen de landbouw en het milieu van de regen in de drup. Greenpeace blijft zich daarom inzetten voor duurzame landbouw zónder schadelijke chemicaliën en zónder gentech, maar mét slimme gewasveredeling en biodiversiteit.

>

WAT WILDE GREENPEACE IN 2014?

Hoe zorgen we ervoor dat de omslag wordt ingezet van industriële landbouw – met monoculturen en veel landbouwgifgebruik – naar duurzame landbouw? In 2014 wilden we het publiek, bedrijfsleven en de politiek bewust maken van:

- de grote problemen die de gangbare sierteelt veroorzaakt;
- de noodzaak van een omslag naar duurzame landbouw;
- de oplossingen die voorhanden zijn om die omslag te maken.

RESULTATEN

In 2014 voerde Greenpeace, net als in 2013, weer actie voor de bij. Het gaat wereldwijd slecht met het diertje, dat als symbool dient voor de kwetsbaarheid van het milieu en de wereldwijde voedselvoorziening. Meer dan 92.000 Nederlanders steunden onze campagne 'Red de bijen' om de tuincentrumketen Intratuin in beweging te krijgen. We kregen veel bijval van bijenhouders, de media en de politiek.

CAMPAGNE UITGELICHT

RED DE BIJEN!

In 2014 onderzochten we in welke sector van de landbouw pesticiden het meest gebruikt worden en kwamen uit bij de sierteelt. Onze pijlen richtten we op de marktleider in de verkoop van planten: Intratuin, de grootste van het land met 56 vestigingen. In april publiceerden we onderzoek naar sierplanten die in tuincentra worden verkocht. Die bleken vol bestrijdingsmiddelen te zitten die voor bijen zeer schadelijk zijn.

Voor het onderzoek kochten we bij Intratuin, GroenRijk en Boerenbond/Welkoop 69 planten, bollen en heesters van 31 verschillende soorten, met name populaire tuinplanten die aantrekkelijk zijn voor bijen en hommels. Slechts één monster bevatte geen giftige stoffen. Op alle andere monsters werden gemiddeld zeven schadelijke – soms zelfs illegale – pesticiden per plant aangetroffen. Een aantal van de geteste planten werd zelfs aangeprezen door de tuincentra als bijvriendelijk. Het tv-programma Radar besteedde uitgebreid aandacht aan dit onderzoek.

Greenpeace startte een campagne gericht op Intratuin, als marktleider binnen de tuincentra. We lanceerden een petitie waarin we Intratuin vroegen te stoppen met de schadelijke pesticiden. De petitie werd 92.000 keer ondertekend. Ook bezochten we met onze vrijwilligers diverse Intratuin-filialen om klanten te informeren over planten met gif en biobloemen. De Facebook-pagina's en de klantenservice van Intratuin werden overspoeld met kritische reacties van burgers. Uiteraard gingen we in gesprek met Intratuin, maar ook met andere winkelketens, kwekers en belangenorganisaties. En met succes: in november publiceerde Intratuin een actieplan waarin het bedrijf aankondigt binnen een jaar te stoppen met de verkoop van negen pesticiden die bijdragen aan bijensterfte. Binnen zes jaar moeten de planten in de verkoop vrij zijn van diezelfde gifstoffen. Hiermee is Intratuin op dit gebied een groene koploper geworden.

NATIONALE POSTCODE LOTERIJ MAAKT EEN DROOM WAAR

Twee jaar geleden maakte het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij het mogelijk om een langgekoesterde droom te realiseren: Questionmark. Met deze gratis *app* kunnen consumenten in één oogopslag zien wat de impact is van hun boodschappen op het gebied van milieu, volksgezondheid, mensenrechten en dierenwelzijn. Dankzij de Nationale Postcode Loterij heeft Questionmark zich in 2014 kunnen ontwikkelen tot een onafhankelijke organisatie die een enorme hoeveelheid productinformatie onderzoekt, beoordeelt en toegankelijk maakt. Inmiddels kunnen consumenten meer dan 27.000 producten scannen in de categorieën vlees, vleesvervangers, zuivel, eieren, broodbeleg, ijs, bier, frisdrank, water en chocolade. En vervolgens een bewuste keuze maken. www.thequestionmark.org.

OVERSTAPPEN OP DUURZAME LANDBOUW

De overstap naar gezonde, ecologische landbouw zonder gif is noodzakelijk om verdere sterfte onder bijenvolken te voorkomen en daarmee ook onze voedselproductie te redden. Naast onze campagne om Intratuin om te krijgen, deed Greenpeace meer voor de bij. We ontwierpen een speciale website met onder andere tips voor bijenliefhebbers. We pleitten voor een verbod op een aantal nieuwe bestrijdingsmiddelen en voor bevordering van duurzame landbouw. In de lente publiceerden we een rapport en een collectie video's die op inspirerende wijze verslag doen van de mogelijkheden van duurzame landbouw en alternatieven voor pesticiden. Samen met de landelijke organisatie voor hobbytuinders, het Algemeen Verbond van Volkstuinders Verenigingen in Nederland (AVVN), organiseerden we de verkiezing van de meest bijvriendelijke tuin van Nederland. Met een jury van experts gingen we langs de meest veelbelovende Zoemende Zomertuinen en in het radioprogramma Vroege Vogels werden de prijzen uitgereikt.

Aan het einde van 2014 lanceerden we 'Smart Breeding', een nieuw rapport over slimme veredeling. Het rapport laat zien dat er veel ecologische alternatieven zijn voor genetische manipulatie. Deze *high tech*-methoden zijn succesvol en leveren niet de risico's op van genetische manipulatie. Veredelaars gebruiken hun kennis over genen en erfelijkheid om nieuwe variëteiten te selecteren uit natuurlijke kruisingen – zonder de risico's van knippen en plakken met genen.

NIEUW GIFRAPPORT

In december brachten we nog een nieuw gifrapport uit. We lieten een onafhankelijk lab tuinplanten, kamerplanten en snijbloemen onderzoeken die we hadden gekocht bij GroenRijk, Life & Garden, Hornbach, Praxis, Gamma en Jumbo. De resultaten waren helaas vergelijkbaar met ons onderzoek uit april: meer dan een derde van de bloemen, planten en bollen bevatte verboden pesticiden en op maar liefst 79 procent zaten residuen van pesticiden die zeer schadelijk zijn voor bijen. Op een aantal monsters werden chemische stoffen aangetroffen die ook schadelijk zijn voor de mens. Deze stoffen zijn nota bene al jaren illegaal, kankerverwekkend en/of hormoonverstorend; ze kunnen schade veroorzaken aan de voortplanting en/of het nageslacht, of zelfs mutaties in menselijk DNA.

Greenpeace ging na het verschijnen van het rapport opnieuw in gesprek met de winkelketens, die aangaven inmiddels druk bezig te zijn veranderingen door te voeren. Het tv-programma Kassa Groen besteedde aandacht aan het onderzoek.

POLITIEK DEN HAAG

Ook de Tweede Kamer had in 2014 oog voor de bij. De Kamer nam meerdere moties aan waarin aangedrongen werd op een verbod op voor bijen schadelijke pesticiden. En het gaat niet alleen om bijen: nadat de Nijmeegse Radboud Universiteit in juli een rapport uitbracht dat bevestigde dat pesticiden ook schadelijk zijn voor vogels, schreven we samen met elf andere milieu- en natuurorganisaties een brief aan Den Haag om aan te dringen op actie. Een in november met AVAAZ georganiseerde petitieactie leverde bovendien 60.000 handtekeningen op. Staatssecretaris Dijkzema maakt zich zorgen en zegde toe te gaan bestuderen of meer maatregelen mogelijk zijn.

SAMENWERKING

Samen met SumOfUs, ClientEarth en de Europese alliantie van bijenhouders steunde Greenpeace de Europese Commissie in de rechtszaak die Bayer en Syngenta hebben aangespannen tegen het moratorium op een drietal pesticiden. Met de Bijenstichting, Milieudefensie, het Wereld Natuur Fonds, Vogelbescherming Nederland en Natuur & Milieu schreven we lobbybrieven naar de politiek. Bovendien boden we financiële en inhoudelijke ondersteuning aan de Voedsel Anders Conferentie in Wageningen, waaraan 800 mensen deelnamen. Voor de Zoemende Zomertuinen werkten we samen met het Algemeen Verbond van Volkstuinders Verenigingen in Nederland (AVVN).

TOEKOMST

Om Europese beleidsmakers te overtuigen van de noodzaak om de bijenpopulaties te beschermen, gaan we door met onze bijencampagne. Bijen blijven het symbool voor de noodzaak van een radicale verandering van ons landbouwmodel. Niet alleen in Nederland, maar binnen heel Europa blijven we de druk opvoeren om een gezonde, eerlijke landbouw te bewerkstelligen.

ZO WERKT GREENPEACE

Wat doen de verschillende afdelingen? Met hoeveel medewerkers en vrijwilligers werken we aan onze campagnes? En hoe milieuvriendelijk is de organisatie zelf eigenlijk? U leest in dit hoofdstuk hoe Greenpeace georganiseerd is en hoe onze bedrijfsvoering verloopt.

>

MOBILISATIE

Greenpeace maakt milieuproblemen zichtbaar en beweegt – samen met onze supporters en vrijwilligers – overheden en bedrijven tot oplossingen. We zetten daarvoor verschillende communicatiemiddelen en -kanalen in, gericht op diverse groepen mensen om hen te betrekken bij onze missie.

>

Bij de structuurwijziging binnen Greenpeace Nederland in 2013, werd onder andere een nieuwe afdeling Communicatie & Mobilisatie en een afdeling Campagnes & Actie gevormd. In 2014 zijn de namen van de afdelingen verder versimpeld tot de afdeling Mobilisatie en de afdeling Campagnes.

GREENPEACE IN DE MEDIA

2014 was een bewogen jaar voor Greenpeace, ook in de media. Het begon met de nasleep van de detentie en vrijlating van de Arctic30. In dat verhaal speelde het Greenpeace-schip de Arctic Sunrise een hoofdrol. Het schip lag aanvankelijk noodgedwongen werkeloos in de haven van Moermansk en bleek in Rusland voor zeker vier ton aan schade opgelopen te hebben. In de zomer mocht het eindelijk terugkeren naar Amsterdam, waar het een warm onthaal en een flinke opknapbeurt wachtte. In oktober was het schip klaar om een rol te gaan spelen bij ons protest tegen de invoer van een tweede lading Noordpoololie in de haven van Rotterdam. Die actie werd echter op voorhand in een kort geding door de rechter verboden. De Arctic Sunrise voerde in november actie op de Canarische eilanden tegen proefboringen van de Spaanse oliemaatschappij Repsol. De Spaanse autoriteiten legden het schip opnieuw – tijdelijk – aan de ketting. De Nederlandse pers deed van dit alles nauwlettend en in detail verslag.

Veel (internationale) media-aandacht trok het Greenpeace-protest al in mei in de haven van Rotterdam tegen het lossen van de eerste lading Noordpoololie van het Russische Gazprom. Dat was natuurlijk pikant na de Russische gevangenschap van de Arctic30.

Daarnaast scoorde de campagne ‘Red de bijen’ uitstekend. De tv-programma’s Radar en Kassa Groen besteedden halverwege en aan het einde van het jaar uitgebreid aandacht aan onze rapporten over illegaal gif op veel in Nederland verkochte bloemen, planten en bollen. Toen marktleider Intratuin in november als gevolg van onze campagne aankondigde middelen te zullen weren die bijensterfte veroorzaken, werd dit breed uitgemeten in de media.

De zomer stond grotendeels in het teken van negatieve publiciteit op grote schaal: het financiële verlies van de internationale organisatie na een verkeerde investering in valutamarkten, het omstreden vlieggedrag van internationaal programmadirecteur Pascal Husting en een daarmee samenhangende uitgelekte brief van Greenpeace-personeel, en tot slot in december de commotie die ontstond naar aanleiding van een actie bij de Nazca-lijnen in Peru. Dit leidde tot een ongekende, negatieve mediapijk.

De bossencampagne wist de aandacht van de media weer te vestigen op dat waar Greenpeace voor staat: aandacht vragen voor milieumissstanden. In dit geval voor in Brazilië illegaal gekapt hout dat ondanks wet- en regelgeving op de Europese markt belandt. Greenpeace vindt dat de Nederlandse controle behoorlijk tekortschiet en zette de schijnwerpers op een lading verdacht hout die in de haven van Rotterdam binnenkwam. Bovendien wezen we de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit op haar handhavingsplicht, een verhaal dat goed scoorde in zowel vak- als algemene publieksmedia.

ONLINE EN INTERACTIEF

Beroemde kunstwerken van Van Gogh en Monet zouden er in een wereld zonder bijen een stuk minder bloemrijk uitzien. Deze artistieke Greenpeace-waarschuwing voor bijensterfte werd in de zomer van 2014 ruimschoots opgepikt door onze digitale achterban op Facebook: de afbeeldingen werden 5.600 keer gedeeld of op de Facebook-pagina van Intratuin geplaatst met de oproep de bijen te redden. Sociale media zijn een effectief kanaal om onze achterban te informeren over onze campagnes. Op Twitter hadden we eind 2014 bijna 24.000 volgers en het aantal Facebook-vrienden groeide van 28.000 tot bijna 50.000. We informeren, beantwoorden vragen en reageren op complimenten én kritiek. Sociale media bieden de mogelijkheid snel onze kant van het verhaal te vertellen, uitleg te geven over kritiek in de media, en waar nodig excuses aan te bieden.

Het aantal actiemailabonnees groeide in 2014 van 230.000 naar ruim 350.000. Maar ook kwalitatief werd winst geboekt. Met dank aan digitale innovatie zijn we steeds beter in staat de inhoud van onze actiemails af te stemmen op de interesses van de ontvanger. Eind 2014 startte de Greenpeace-Academy: in een serie van vijf mails en bijbehorende webpagina's

geven we actiemailers een kijkje in de keuken. Welke voorbereidingen treft Greenpeace voor een actie, wat doen we aan onderzoek en hoe zit ons juridisch werk in elkaar? GPM, het Greenpeace Magazine, besteedde in 2014 extra aandacht aan het internationale Greenpeace-werk. De 200.000 abonnees maakten zo kennis met vaak onderbelichte kanten van ons werk: het vrijwillige brandweerteam van Greenpeace Rusland, de benarde positie van onze collega's in India, het onderzoekslab aan de universiteit van Exeter en natuurlijk het leven van de bemanning op onze schepen. De online versie van GPM had eind 2014 ruim 45.000 abonnees.

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Onze communicatie voldoet aan de eisen die aan goede doelen en goed bestuur worden gesteld. We streven ernaar zo transparant mogelijk te zijn over ons werk en onze uitgaven, reserves en relaties. Naar onze supporters, maar ook naar de media, die in toenemende mate kritisch het beleid van goede doelen onderzoeken. We communiceren actief met (financiële) supporters, controlerende instanties, media, vrijwilligers en in bredere zin de Nederlandse samenleving. Dat doen we via ons magazine GPM, e-mailnieuwsbrieven, de website, sociale media, het jaarverslag en andere middelen. Van de Nederlanders kent 98 procent ons (bron: GfK Chari*Scope), waarvan een groot deel zich betrokken voelt bij ons werk. We streven ernaar om die betrokkenheid te vergroten.

SERVICEDESK

Iedereen die een vraag of opmerking over Greenpeace heeft, komt terecht bij de medewerkers van onze servicedesk. In 2014 hebben wij via de telefoon, e-mail en post in totaal bijna 80.000 supporters kunnen helpen met uiteenlopende en vaak bijzondere vragen en verhalen. Dat Greenpeace in 2014 een paar keer negatief in het nieuws kwam, leidde tot grote drukte bij de servicedesk. Hoewel de Nederlandse organisatie slechts zijdelings betrokken was bij de incidenten, leidde het tot verontwaardiging, teleurstelling en in sommige gevallen woede onder onze achterban en het Nederlandse publiek. Door zo transparant mogelijk te communiceren over wat er is gebeurd, welke maatregelen zijn getroffen en hoe we in de toekomst fouten willen voorkomen, probeerden we opnieuw het vertrouwen van onze achterban te verdienen. De dienstverlening aan onze supporters op de website is dit jaar uitgebreid. Zo verwerkt een volledig geautomatiseerd formulier direct een wijziging van adres of rekeningnummer. Vragen per e-mail worden sneller en meer naar tevredenheid beantwoord middels een nieuw contactformulier dat direct is voorzien van persoonlijke gegevens. En de 'veelgestelde vragen'-pagina is bruikbaar geworden door de toevoeging van een zoekfunctie. In de loop van 2015 willen we onze supporters de mogelijkheid bieden om via een chatfunctionaliteit op de website vragen te stellen, waar we dan direct op kunnen antwoorden. Dit past in ons beleid om zoveel mogelijk persoonlijke contactmomenten met onze supporters te creëren.

GREENPEACE GREENWIRE

Greenpeace Greenwire is het online Greenpeace-platform dat mogelijkheden en kansen biedt om het netwerk van vrijwilligers te versterken en uit te bouwen. In 2013 stelden we de *tools* en kennis beschikbaar om Greenwire ook te lanceren in andere landen waar Greenpeace actief is. In 2014 implementeerden acht Greenpeace-kantoren het online Greenpeace-platform: Brazilië, Indonesië, Scandinavië, Thailand, Groot-Brittannië, België, Frankrijk en India. Greenpeace Nederland werkt samen met de betrokken landen en wisselt successen en aandachtspunten uit. Er zijn nu in totaal elf Greenpeace-organisaties die gebruikmaken van Greenwire. Dit breidt de *online community* van mensen die een actieve bijdrage leveren aan de Greenpeace-doelstellingen behoorlijk uit. Eind 2014 had de Nederlandse Greenwire-community 1.632 leden, van wie 458 vrijwilligers offline in actie kwamen.

In 2015 gaan we aan de slag met een nieuwe wervings- en behoudstrategie. Enerzijds gaan we mensen beter wegwijs maken in Greenwire en potentiële *drop-outs* reactiveren. Anderzijds willen we het aantal nieuwe leden verhogen, onder andere door middel van een mailtraject voor potentiële vrijwilligers in onze achterban. Daarnaast moet onderzoek leiden tot beter inzicht in de wensen van onze Greenwire-leden en hun ervaringen met het platform.

VRIJWILLIGERS NEMEN HET VOORTOUW

In 2014 zetten we in op het vergroten van de eigen organisatiekracht van de vrijwilligers(groepen). We coachten diverse vrijwilligers om hun te leren hoe ze een evenement konden organiseren. Zo hebben vier groepen een activiteit neergezet waarbij de bijencampagne centraal stond: op de bevrijdingsfestivals in Haarlem, Groningen, Rotterdam en Zwolle. En ook bij diverse andere festivals, waaronder opnieuw Keltfest en Castlefest, namen dit jaar vrijwilligers het voortouw. Dit resulteerde in twaalf zelf georganiseerde evenementen in het hele land. Ten opzichte van 2013 organiseerden we samen met vrijwilligers ruim 50 procent meer evenementendagen (38), waarbij 65 procent (25.000) meer mensen hun steun aan onze campagnes betuigden.

De Zero Plastic Week, een initiatief van vrijwilligers dat gesteund wordt door Greenpeace, is nog een goed voorbeeld dat onze aanpak werkt. De Zero Plastic Week is als groep nu enkele jaren actief. Hun doel is het gebruik van plastic terug te dringen. In 2014 ondernamen ze zelfstandig allerlei activiteiten om de problematiek onder de aandacht te brengen. Verder breidden we in de tweede helft van het jaar de groep van Greenwire Community Coaches uit. Na een trainings-traject gingen zij aan de slag met diverse taken om de vrijwilligers op Greenwire beter te verwelkomen, te betrekken, te activeren en te helpen waar nodig.

EVENEMENTEN EN DOELGROEPEN

In 2014 bezochten we een mix aan evenementen en festivals, waar we verschillende doelgroepen bereikten. Zo stonden we op de Huishoudbeurs en de Libelle Zomerweek, waar we op creatieve wijze aandacht vroegen voor de ontbossing in Indonesië en de bedreiging van de bijen door het gebruik van gif in de sierteelt.

Daarnaast waren we net als voorgaande jaren te vinden op festivals als Mundial en Lowlands. Extra uitdaging voor de Lowlands-vrijwilligers dit jaar was om ter plekke handtekeningen van prominenten voor de bescherming van de Noordpool te verzamelen, een opdracht die heel wat lef en doorzettingsvermogen vroeg. In totaal ondertekenden dertien artiesten, journalisten en tv-persoonlijkheden deze belangrijke declaratie. Kers op de taart was een foto van de Amerikaanse rapper Snoop Dogg, die het erg goed deed op de sociale media. Het heeft een goede *boost* gegeven aan de Act for Arctic-campagne in Nederland. Verschillende vrijwilligers gingen na Lowlands verder met handtekeningen ophalen. In totaal verzamelden we tijdens de Act for Arctic-campagne 62 handtekeningen van prominenten.

EDUCATIE

Mooie ontwikkelingen op educatief gebied in 2014! Greenpeace ging diverse samenwerkingsverbanden aan om zo scholen, pabo's, uitgeverijen en organisaties te ondersteunen bij het verduurzamen van het curriculum. Zo publiceerden we samen met Thiememeulenhoff en Zwijsen, twee van de vier grote Nederlandse educatieve uitgeverijen, digitale lessen over verschillende duurzaamheidsthema's zoals 'Red de bij'. In samenwerking met Free Press Unlimited én gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij ontwikkelden we het WaDaDa: een wereldjeugdjournaal over duurzame landbouw en palmolie. Vanaf september 2014 is Greenpeace onderdeel van de *Sustainable Chain Gang*, een netwerk van middelbare scholen met de ambitie tot verduurzaming. En we ondertekenden met vijftig andere organisaties het verdrag 'Duurzaamheid in het onderwijs' om duurzaamheid structureel onderdeel te maken van het onderwijs. Dit verdrag werd getekend door een meerderheid van de Tweede Kamer.

Hiernaast hebben we gewerkt aan het bereiken van een grote groep onderwijzers met als doel duurzaamheid hoger op de schoolagenda's te krijgen. Onder andere door een actieve deelname op de belangrijke onderwijsbeurzen in Nederland. Een speciale nieuwsbrief zorgt ervoor dat docenten hun lessen nóg groener en boeiender kunnen maken met zowel materialen en projecten van Greenpeace als van derden. Tot slot gaven onze vrijwilligers 130 keer een voorlichting, in het onderwijs maar ook voor groepen volwassenen.

FONDSENWERVING

De steun van financiële supporters is onmisbaar voor ons werk. Greenpeace accepteert immers geen giften van overheden of bedrijven. We koesteren onze onafhankelijkheid en onze financiële supporters.

>

TOTALE INKOMSTEN

De totale inkomsten van Greenpeace Nederland in 2014 kwamen op € 23,5 miljoen. Een deel hiervan bestaat uit nalatenschappen en de jaarlijkse schenking van de Nationale Postcode Loterij. De inkomsten uit eigen fondsenwerving waren in 2014 € 20,8 miljoen; dat is € 2,3 miljoen meer dan in 2013. Deze stijging is vooral te danken aan acquisitie en meer inzet op het behouden van onze donateurs en meer inkomsten uit nalatenschappen.

AANTAL FINANCIËLE SUPPORTERS

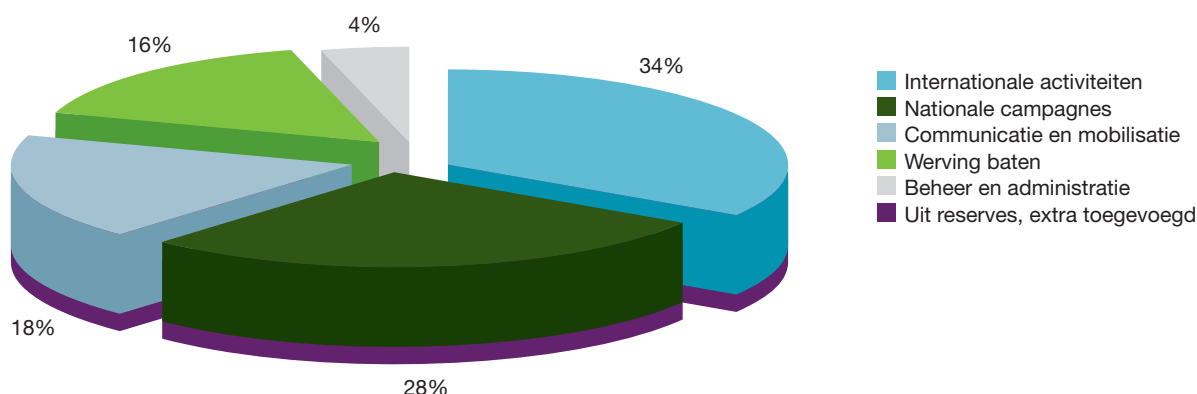
Net als voorgaande jaren lag de focus van Greenpeace Nederland in 2014 op het werven van financiële supporters via meerdere wervingskanalen en op het verhogen van de gemiddelde waarde per donateur. Bovendien zetten we ons besluit van 2013 voort om ons naast straatwerving meer op digitale kanalen en telemarketing te richten. Voorgaande jaren kwamen de Greenpeace-supporters, zowel qua aantallen als qua inkomsten, vooral via straatwerving binnen.

In 2014 werven we in totaal 20.000 nieuwe financiële supporters. Dat is 25 procent minder dan in 2013. Het aantal voormalige supporters dat ons in 2014 weer financieel ging steunen, was 5 procent lager dan in het jaar ervoor. Ondanks onze inspanningen konden we het aantal opzeggers en het natuurlijk verloop niet helemaal compenseren. Werving op straat en huis aan huis bleek het meest succesvol: 59 procent van alle nieuwe financiële supporters werd op straat en aan de deur van hun eigen huis enthousiast gemaakt voor het werk van Greenpeace. Telefonische werving daalde 4 procent ten opzichte van 2013 en online werving steeg met 6 procent. Eind 2014 werd Greenpeace Nederland gesteund door 430.000 financiële supporters. Het afgelopen jaar besteedden we ook veel aandacht aan het werven van nieuwe supporters via succesvolle campagnes als 'Protect Paradise' en 'Red de bij'.

MET DANK AAN ONZE LOYALE SUPPORTERS

Ondanks het dalende aantal financiële supporters zijn onze inkomsten toch gestegen. Dit hebben we met name te danken aan onze loyale achterban. Velen van hen vergrootten hun reguliere giften. Bovendien toonden ze hun betrokkenheid bij ons werk door extra te doneren voor specifieke campagnes, waaronder 'Protect Paradise' en 'Red de bij'. Door de steun van onze trouwe supporters kan Greenpeace de strijd voortzetten voor een duurzaam evenwicht tussen mens en milieu.

WAT GEBEURT ER MET € 1?

ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

Greenpeace Nederland is een stichting. In het organigram staat schematisch hoe we zijn georganiseerd. De drie afdelingshoofden, de programmadirecteur en de directeur vormen het managementteam. Samen zijn ze verantwoordelijk voor de strategie, planning en aansturing van de organisatie.

>

DIRECTIE EN BESTUUR

Greenpeace Nederland heeft één directeur/bestuurder. Sylvia Borren bekleedt deze functie. De taken en bevoegdheden van de directeur/bestuurder zijn vastgelegd in de statuten en het reglement van de Stichting Greenpeace Nederland. De directeur/bestuurder is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en uitvoering. De directeur/bestuurder legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Het bruto directeurssalaris is vastgesteld op € 111.150 per jaar inclusief vakantiegeld. Dit is 13 procent lager dan het salaris zou mogen zijn volgens de Code Wijffels, berekend naar haar 'verantwoordelijkheidsradius'. Het genoemde salaris is exclusief overige werkgeverslasten, sociale verzekeringen en pensioenkosten. Sylvia Borren ontvangt in haar hoedanigheid van bestuurder geen vergoeding.

PERSONEELSBELEID

Onze medewerkers zijn cruciaal voor het realiseren van onze doelstellingen. Het zijn gedreven en deskundige mensen, die zich met hart en ziel inzetten voor het milieu. Greenpeace biedt haar medewerkers zinvol werk dat bijdraagt aan een betere wereld. Een dynamische werkomgeving, met ruimte voor creativiteit en goede secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een ov-jaarkaart, een pensioenverzekering en een sabbaticalregeling. Plus een redelijk salaris dat past bij de zwaarte van de functie en de werkervaring. Wij streven naar een zo evenwichtig mogelijke samenstelling van onze teams, zonder dat we daarbij de kwaliteit uit het oog verliezen.

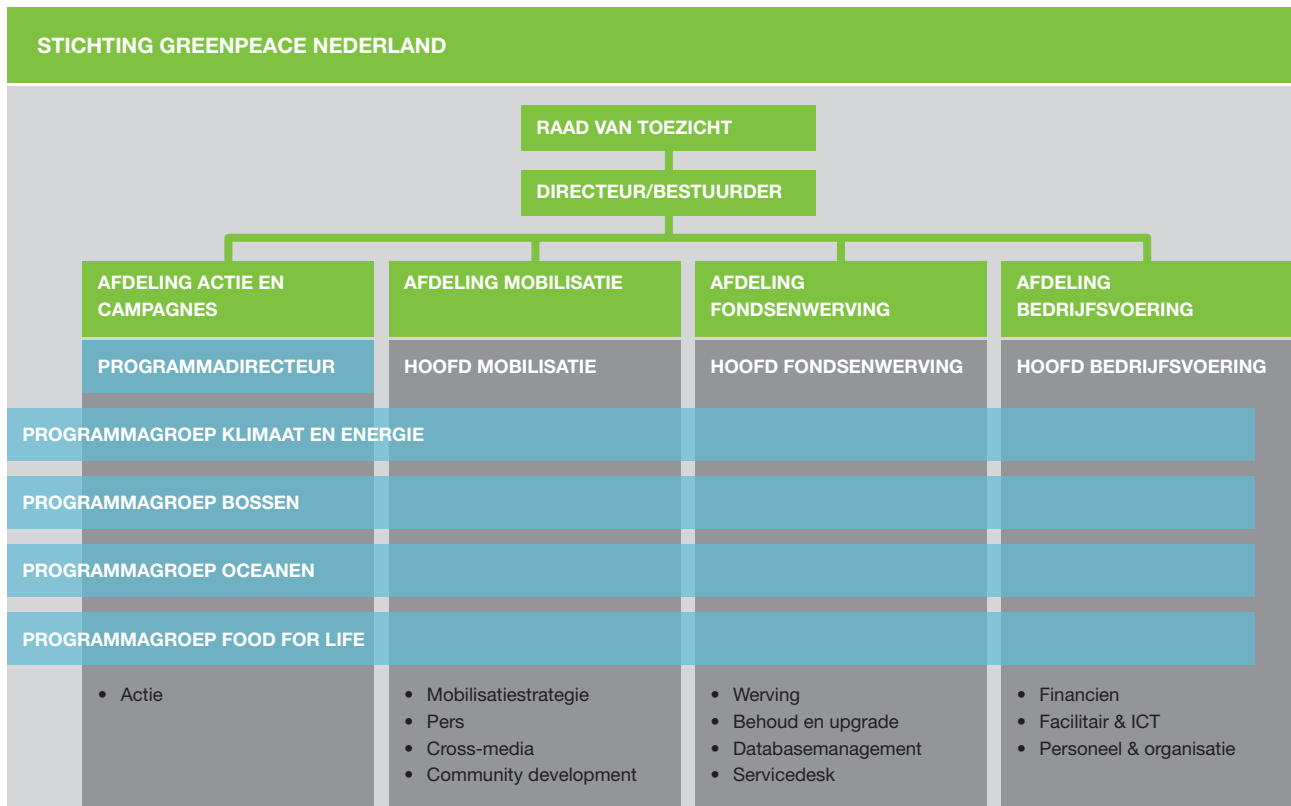
Diversiteit

Vanaf 2012 richten we ons bij de werving van nieuwe medewerkers nog actiever op het vinden van collega's met diverse etnische achtergronden en op collega's met een beperking. Onze beleidsmedewerker Diversiteit zorgt er continu voor dat diversiteit in de hele organisatie hoog op de agenda staat. Hij levert bijvoorbeeld input bij de beleidsvorming rond festivals en educatie, presenteert elke week actuele artikelen over thema's als genderproblematiek en etnomarketing, en geeft de afdelingen Fondsenwerving en Mobilisatie advies over het betrekken van 'nieuwe' doelgroepen. Doel is om diversiteit terug te zien in de samenstelling van zowel het personeelsbestand als de Greenpeace-supporters. Greenpeace streeft naar een evenwichtige personeelsopbouw, uitgaande van heterogeniteit: een mooie verdeling op basis van etniciteit, sekse, lichamelijke beperking, leeftijd en overtuiging (met onderschrijving van de Greenpeace-missie en -waarden). Greenpeace beoogt een werkklimaat dat niemand uitsluit en maximale ontplooiingsmogelijkheden biedt voor alle medewerkers in een omgeving van respect en acceptatie.

FORMATIE EN BEZETTING

Voor 2014 bedroeg het aantal begrote formatieplaatsen 87,0 fte (2013: 90,3; 2015: 85,1). Een formatieplaats is bij onze organisatie een volledige arbeidsplaats van 40 uur per week. In 2014 was de gemiddelde bezetting 83,0 fte (2013: 96,0). In 2014 vertrokken 24 medewerkers (2013: 28) en begroetten we 10 nieuwe collega's (2013: 15). Deze cijfers zijn inclusief kortlopende contracten voor specifieke projecten en/of tijdelijke vervanging. 7 van de 24 medewerkers die vertrokken, kozen er zelf voor om de organisatie te verlaten. De overige vertrekkende medewerkers gingen uit dienst omdat de arbeidsovereenkomst eindigde op de afgesproken datum of op verzoek van de organisatie. Op 31 december 2014 had Greenpeace Nederland 98 medewerkers: 58 vrouwen en 40 mannen. Het managementteam bestaat uit 2 vrouwen en 2 mannen, en er is 1 vacature. Ook in 2014 heeft Greenpeace Nederland budget beschikbaar gehouden in haar begroting om medewerkers uit te kunnen lenen aan landen waar Greenpeace behoefte heeft aan specifieke ondersteuning door ervaren Greenpeace-medewerkers. In 2014 is er een medewerker van Greenpeace Nederland uitgeleend aan Indonesië.

ORGANIGRAM 2014

ZIEKTEVERZUIM EN ARBEIDSTEVRIDENHEID

In 2014 was het verzuimcijfer 3,7 procent (2013: 5,2). We berekenen de verzuimcijfers zo nauwkeurig mogelijk. Dat wil zeggen dat we rekening houden met het arbeidspatroon, dus het aantal uren dat iedere medewerker per dag werkt. Ook tellen we eventueel gedeeltelijke werkhervatting mee in de periode van re-integratie met een loonwaarde. Gemiddeld meldden medewerkers zich 1,7 keer per jaar ziek (2013: 1,7).

Sinds 1 januari 2014 werken we samen met een nieuwe arbodienstverlener, Cohesie. Het verzuimpercentage is ten opzichte van voorgaande jaren sterk gedaald. Een verklaring hiervoor is lastig te geven, maar het zou te maken kunnen hebben met de andere invulling die Cohesie geeft aan bijvoorbeeld de rol van de casemanager. Samen met ons als werkgever bekijkt de casemanager de situatie en begeleidt de leidinggevende en de medewerker bij de afgesproken activiteiten. De medewerkers komen eerst in contact met de casemanager voor een eventueel traject bij de bedrijfsarts. Alle partijen gaan steeds meer uit van de mogelijkheden in plaats van de beperkingen.

Als onderdeel van de structuurwijziging in 2013 is in 2014 de afdeling Mobilisatie gereorganiseerd. Deze reorganisatie had gevolgen voor een aantal bestaande functies en medewerkers. Om medewerkers zo goed als mogelijk te ondersteunen bij vertrek als gevolg van de reorganisatie stelden we een sociaal plan op. In dit plan wordt alle ondersteuning geboden die nodig kan zijn bij het vinden van een nieuwe passende functie elders. Vijf medewerkers hebben gebruikgemaakt van het sociaal plan.

In het kader van een veilig werkklimaat op basis van respectvolle dialoog is er dit jaar een cultuurwerkgroep gevormd. Deze werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van alle afdelingen, formuleerde aanbevelingen ter verbetering van het werkklimaat op kantoor. Daarnaast is er een borgingsgroep in het leven geroepen om te controleren of de aanbevelingen geïmplementeerd werden.

Mede naar aanleiding van de uitkomsten van het MedewerkersTevredenheidsOnderzoek (MTO) uit 2013, is de structuur en de manier van werken in dat jaar aangepast. In de zomer van 2014 is de structuurwijziging door een werkgroep, met een brede vertegenwoordiging uit de organisatie, geëvalueerd en zal er in 2015 een aantal bijstellingen worden gedaan.

Het Nieuwe Werken

In juni 2014 is het Nederlandse kantoor van Greenpeace verhuisd van de Jollemanhof naar een duurzaam pand aan het NDSM Plein. Tegelijk met de verhuizing is na een pilot Het Nieuwe Werken geïntroduceerd. Kort gezegd betekent Het Nieuwe Werken meer flexibiliteit qua werkplek en een meer resultaatgerichte aansturing. Zonder formele evaluatie zijn de eerste indrukken met betrekking tot Het Nieuwe Werken positief.

Pensioen

In 2014 bereidden we de overstap naar een andere pensioenuitvoerder voor. Begin 2015 gingen we van Leidsche Verzekeringen naar Zwitserleven, die binnen onze pensioenregeling opnieuw kon voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Ook is de inhoud van de pensioenregeling aangepast aan de nieuwste wet- en regelgeving.

PLANNING EN CONTROL

Het plannen, bijsturen en verantwoorden van onze activiteiten en de besteding van middelen doen we met behulp van de planning-en-controlcyclus: een terugkerende cyclus van plannen en rapportages over die plannen.

Driejarenplannen en jaarplan

Het werk van Greenpeace Nederland maakt deel uit van het *global programme* van Greenpeace International. Op basis van de doelen die Greenpeace International voor 2020 heeft vastgesteld, heeft de Nederlandse organisatie in 2011 per campagnethema en per afdeling haar eigen driejarenplannen geschreven. Deze beschrijven de geïntegreerde strategieën waarin het werk van alle afdelingen een rol speelt. De verschillende driejarenplannen, aangevuld met actuele informatie uit 2013, vormden de basis voor ons jaarplan 2014. In dat jaarplan formuleerden we de concrete doelstellingen voor het komende jaar. Financieel vertalen we dit vervolgens in een begroting en een meerjarenraming.

Rapportages

Elke maand stelt de afdeling Bedrijfsvoering een maandrapportage op met de belangrijkste financiële, personele en andere relevante gegevens, zodat de directeur, afdelingshoofden, coördinatoren en projectleiders waar nodig kunnen bijsturen. Na afloop van elk trimester stellen de leden van het managementteam een uitgebreide trimesterrapportage op. Hierin geven ze een overzicht van de inhoudelijke resultaten en activiteiten, de fondsenwervingsresultaten en de kosten, en personele aspecten, zoals ziekteverzuim. Als de kosten afwijken van het budget, voegen de managementteamleden een verklaring en een bijgestelde prognose toe. De directeur/bestuurder en de raad van toezicht bespreken deze vier- en achtmaandsrapportages. Ook bespreekt het managementteam de evaluaties van (campagne)projecten, zodat we lessen trekken uit wat wel en niet goed is gegaan. Na afloop van het jaar verantwoordt Greenpeace Nederland alle resultaten en de besteding van de middelen publiekelijk in haar jaarverslag.

RISICOMANAGEMENT

Op basis van een jaarlijkse risicoanalyse houden management, directeur/bestuurder en de raad van toezicht zicht op de belangrijkste potentiële risico's voor de organisatie. Elk jaar actualiseren we deze risicoscan. Gebieden waarop Greenpeace mogelijk risico's loopt, zijn: inkomsten, werkkapitaal, juridische aansprakelijkheid, imago en bedrijfsvoering. Voor elk risicogebied is een lid van het managementteam verantwoordelijk. Hij of zij zorgt ervoor dat de risico's worden verkleind en de mogelijke gevolgen kunnen worden opgevangen. In oktober is de risicoanalyse geactualiseerd. Een voorbeeld van de onderkende risico's zijn de kosten gerelateerd aan een terugval van inkomsten en bijvoorbeeld een te laag werkkapitaal waarvoor we de reserve aanhouden. We stemmen internationaal de risico's ook af om zo effecten bij andere Greenpeace-organisaties tijdig en goed te kunnen ondervangen, aangezien ze ook doorwerken bij ons. De conclusie is dat Greenpeace voldoende in staat is om risico's op te vangen als die zich onverhoopt voordoen. De financiële reserves zijn voldoende en de verantwoordelijkheden voor risico's zijn duidelijk verdeeld binnen het managementteam, onder eindverantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Greenpeace vindt dat alle bedrijven en instellingen bewust moeten omgaan met de gevolgen van hun handelen voor hun omgeving en de maatschappij, en negatieve impact zoveel mogelijk moeten vermijden of terugdringen. Dat geldt uiteraard ook voor onszelf. We hebben ons aangesloten bij het INGO-charter, waarmee we ons verbinden aan een aantal standaarden van internationale non-gouvernementele organisaties op het gebied van duurzaamheid, transparantie en verantwoording. Deze verantwoording vindt plaats via een rapportage volgens een standaard van het Global Reporting Initiative (GRI). Greenpeace Nederland stelt geen eigen rapportage op, maar als wereldwijde organisatie stellen wij een geconsolideerde GRI/INGO-rapportage op. Deze geconsolideerde rapportage zal na verschijnen van dit jaarverslag te vinden zijn op de website van Greenpeace International. Greenpeace Nederland onderschrijft de algemene MVO-

principes zoals vastgelegd in ISO 26000: accountability, transparantie, ethisch gedrag, respect voor de belangen van stakeholders, voor de wet, voor internationale gedragsnormen en voor mensenrechten. Voor Greenpeace Nederland zijn de MVO-kernonderwerpen milieu, behoorlijk bestuur, eerlijk zakendoen, arbeidsomstandigheden en deelonderwerpen van het kernonderwerp consumentenangelegenheden het meest relevant. Wij hebben onze ambities, doelstellingen en prioriteiten voor deze onderwerpen in kaart gebracht.

NIEUWE HUISVESTING

Eind juni verhuisde Greenpeace Nederland naar 'De Smederij' op het NDSM-terrein in Amsterdam-Noord. In het historische hart van deze grootste scheepswerf van Amsterdam is 'De Smederij', een monumentale industriële loods, getransformeerd tot een van de duurzaamste kantoorpanden in Nederland. Het gebouw is helemaal gerenoveerd, met behoud van de originele staalconstructie en buitenwanden, en omgebouwd tot kantoor. Doordat Greenpeace in een vroeg stadium bij de verbouwing betrokken was, kon een aantal duurzame materiaalkeuzes gemaakt worden, zoals milieuvriendelijke isolatiematerialen en dakbedekking, uitsluitend FSC-gecertificeerd bamboe en Europees hout, en het geheel vermijden van pvc. Ook is het gebouw voorzien van een grijswatersysteem en een zeer energiezuinige klimaatinstallatie. Met dit kantoor wil Greenpeace laten zien dat duurzaam bouwen kán, en niet alleen bij nieuwbouw maar ook bij het verbouwen van een bestaand pand. Uitgangspunten bij de inrichting van het Greenpeace-kantoor waren: gebruik van verantwoorde bouwmaterialen, zoveel mogelijk hergebruik en het creëren van een kantoor dat in vormgeving 'Greenpeace ademt'. Tegelijk werd een kantoor gecreëerd dat door een slimme inrichting aansluit bij een nieuwe manier van werken met minder oppervlakte, minder vaste werkplekken en veel overleg- en concentratieplekken. Door deze combinatie hebben we een duurzame én inspirerende werkomgeving gecreëerd. In het uit papierpulp bestaande, akoestische isolatiemateriaal op de plafonds is het eigen oude archief van Greenpeace verwerkt, de vloerbedekking is *cradle-to-cradle* geproduceerd, alle binnenwanden zijn gemaakt met OSB-plaatmateriaal, ofwel restafval van hout, en kastdeuren zijn gemaakt van oude bureaubladen. Voor vaste kasten, vloerbedekking, stoffering, tegels en dergelijke is gebruikgemaakt van restpartijen. Het meubilair komt grotendeels uit ons oude kantoor en uit het voormalige actieschip de Sirius. Alle verlichting is led en wordt afhankelijk van daglicht en aanwezigheidsdetectie gestuurd door een slim gebouwbeheersysteem.

HOE MILIEUVRIENDELIJK ZIJN WE ZELF?

Greenpeace Nederland stelt hoge eisen aan zichzelf als het gaat om milieuzorg. Logisch, want dat vragen we ook van anderen. De lunch, die wordt verzorgd voor de Greenpeace-medewerkers, is biologisch, net als de koffie en thee die geschonken wordt. We beperken ons energiegebruik tot een minimum en nemen groene stroom af. Auto's gebruiken we zo weinig mogelijk: iedere medewerker heeft een ov-jaarkaart. We vliegen niet op afstanden korter dan 500 kilometer en bij uitzondering op afstanden tussen de 500 en 1.000 kilometer. We maken zoveel mogelijk gebruik van videoconferencing voor internationaal overleg. Als medewerkers toch per vliegtuig reizen, worden de CO₂-uitstoot en overige broeikasgassen gecompenseerd. Net als de CO₂-uitstoot als gevolg van ons gebruik van overig vervoer, onze gebouwen en ons papiergebruik. We vragen onze lezers om ons magazine via internet te lezen in plaats van dit op papier te ontvangen. En het jaarverslag publiceren we voor het zesde jaar op rij alleen online. Met de verhuizing naar haar nieuwe kantoorpand heeft Greenpeace Nederland nu ook zeer duurzame huisvesting, waardoor onze CO₂-uitstoot omlaag gaat. In een aantal opzichten kan Greenpeace Nederland geen concessies doen. We willen tot over de grenzen campagnes blijven voeren en allerlei vormen van geweldloze acties organiseren. Ons uitgangspunt is dat het milieuvoordeel dat we willen bereiken met een campagne, moet opwegen tegen de milieubelasting en de kosten van schepen, rubberboten, voertuigen en andere uitrustingen of materialen.

Inkoopbeleid

Greenpeace kiest haar producten en leveranciers zorgvuldig. Ze moeten aansluiten bij onze eigen milieucriteria en dus het milieu niet of minimaal belasten. We beoordelen producten op hun milieubelasting en kopen uiteraard de minst belastende. Drukkerijen die voor ons werken, voldoen aan strenge milieueisen.

CO₂-uitstoot

Onze CO₂-uitstoot was in 2014 ruim 50 procent minder dan in 2013. Een belangrijke oorzaak hiervan is onze verhuizing naar een duurzamer kantoorgebouw halverwege het jaar. De cijfers voor het elektriciteitsgebruik in het nieuwe gebouw zijn voorlopig: aangezien nog niet alle gegevens zijn ontvangen zijn deze deels op een schatting gebaseerd. De CO₂-uitstoot voor gebouwen was in het eerste halfjaar circa 57 ton en in het tweede halfjaar circa 12 ton. Het gebruik van elektriciteit uit windenergie in het nieuwe kantoorgebouw verklaart dit verschil voor een groot deel.

Er is in 2014 minder gevlogen dan in 2013; daarentegen zijn er meer autokilometers gemaakt. Doordat we het drukwerk voor ons magazine CO₂-neutraal inkochten is de uitstoot voor papier veel lager. Ook was het papierverbruik iets lager dan het jaar ervoor. De CO₂-uitstoot wordt gecompenseerd middels Gold Standard-certificaten via Climate Neutral Group (www.climateneutralgroup.com). Deze organisatie financiert projecten die de uitstoot van schadelijke broeikasgassen daadwerkelijk verminderen.

CO₂-UITSTOOT

Omschrijving	%	Realisatie 2012	%	Realisatie 2013	%	Realisatie 2014
Vliegverkeer	10	51.278	12	58.115	14	31.009
Autoverkeer	3	14.559	2	10.243	7	14.718
Openbaar vervoer (woon-werk-verkeer en internationale treinreizen)	10	50.294	10	50.981	22	50.585
Schepen	1	2.683	1	6.233	4	9.295
Gebouwen*	27	137.412	29	143.147	31	69.680
Papier	50	251.518	45	224.176	22	50.612
Totaal	100	507.744	100	492.895	100	225.899

*De CO₂-uitstoot in 2012 en 2013 voor kantoren wijkt af van de getallen in de eerdere jaarverslagen. De verhuurder van ons oude kantoor is, zonder ons te informeren, naar een andere energieleverancier overgestapt. De elektriciteit van deze leverancier komt uit Scandinavische waterkracht. Deze is door de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) geclassificeerd als grijze stroom.

GREENPEACE WERELDWIJD

Greenpeace pakt milieuproblemen wereldwijd aan. Milieuproblemen, zoals klimaatverandering, houden zich immers niet aan landsgrenzen. Greenpeace is een van de grootste internationale milieuorganisaties, actief in meer dan veertig landen verspreid over alle continenten. Ruim drie miljoen financiële supporters en 23.500 vrijwilligers steunen Greenpeace; wereldwijd zijn de inkomsten circa € 299 miljoen.

>

INTERNATIONALE ORGANISATIE

Greenpeace International (officieel: Stichting Greenpeace Council) faciliteert de samenhang en kwaliteit van de nationale, regionale en mondiale campagnes van Greenpeace. Ook is Greenpeace International verantwoordelijk voor onze schepen. Haar kantoor staat in Amsterdam.

In 2014 implementeerde Greenpeace een nieuw Operating Model, dat de rol van de nationale organisaties, zoals Greenpeace Nederland, en van het centrale, coördinerende orgaan (Greenpeace International) ingrijpend verandert. Vanaf nu ligt de verantwoordelijkheid voor de coördinatie en het leiden van internationale campagnes bij de nationale organisaties. Zo werden recente activiteiten in het Noordpoolgebied geleid door Greenpeace Verenigd Koninkrijk en Greenpeace Scandinavië. De campagne om watervervuiling in Azië aan de kaak te stellen, veroorzaakt door de westerse kledingindustrie, werd aangejaagd door Greenpeace in Zuidoost-Azië, Oost-Azië, Mexico en Duitsland. Deze verandering daagt Greenpeace Nederland – een van de grootste Greenpeace-organisaties – uit over onze eigen landsgrenzen heen te kijken en onze verantwoordelijkheid te nemen voor wereldwijde activiteiten. Greenpeace International richt zich voortaan op het ondersteunen van de ontwikkeling van sterke nationale organisaties en op het uitzetten van een wereldwijde strategische koers.

STEUN AAN CAMPAGNES EN ACTIVITEITEN IN ANDERE LANDEN

Dankzij de financiële steun van velen is Greenpeace Nederland de organisatie met het hoogste percentage financiële supporters. Daardoor kunnen we veel bijdragen aan de internationale en Europese Greenpeace-campagnes en aan de ondersteuning van Greenpeace-activiteiten elders. In 2014 was onze bijdrage € 8,1 miljoen, oftewel 34 procent van onze totale uitgaven. In 2013 was dat € 9,6 miljoen, oftewel 37 procent van onze totale uitgaven. Om onze wereldwijde ambities voor het milieu te kunnen realiseren, is het de bedoeling dat in de komende jaren in alle landen waar Greenpeace gevestigd is meer inkomsten worden geworven.

OVEREENKOMSTEN

Greenpeace Nederland sluit overeenkomsten met Greenpeace International voor onze bijdragen aan internationale campagnes. Hierin leggen we vast aan welke projecten en activiteiten het geld zal worden besteed. Greenpeace International volgt en bewaakt de voortgang en de resultaten. Dat gebeurt aan de hand van rapportages van de projecten en van de collega-organisaties die geld van Greenpeace Nederland ontvangen. De raad van toezicht van Greenpeace Nederland keurt de projecten waaraan we meebetalen goed en de auditcommissie, geholpen door de afdeling Bedrijfsvoering, volgt de rapportages van Greenpeace International op de voet. Na afloop evalueren Greenpeace Nederland en Greenpeace International de aanpak en de resultaten, verbeteren de projecten waar nodig en passen eventueel de campagnestrategieën aan.

ONDERSTEUNING

Een aantal internationale projecten waaraan Greenpeace Nederland financieel bijdroeg, staat eerder in dit jaarverslag per campagnethema beschreven.

Daarnaast gaf Greenpeace Nederland in 2014 financiële ondersteuning aan Greenpeace-campagnes in Mexico, India, Afrika, Australië, China, Taiwan en Rusland, en aan een aantal gezamenlijke Europese projecten, bijvoorbeeld in Zwitserland en het Greenpeace-lobbywerk bij de Europese Unie in Brussel. Een overzicht van alle projecten en bedragen vindt u in de jaarrekening, tabel B1.

DANKZIJ DE HULP VAN NEDERLANDSE SUPPORTERS

Onze financiële supporters droegen via Greenpeace Nederland in 2014 met € 8,1 miljoen bij aan activiteiten in andere Greenpeace-landen. Met dat geld zijn grote resultaten geboekt. In China kon *Greenpeace Oost-Azië* intensief actievoeren, in samenwerking met lokale milieuclubs, tegen het waterbeleid van Shenshua Group. Na acht maanden zegde 's werelds grootste steenkoolproducent toe zijn productiewijze voor het vloeibaar maken van steenkool aan te passen. Shenshua gebruikte veel grondwater voor een megaproject in het binnenland van Mongolië, terwijl het gebied met een enorm watertekort kampt. Een mooi succes en ook de eerste keer dat Greenpeace een Chinees staatsbedrijf uitdaagde.

Greenpeace Rusland zette een online actie op touw om een nieuwe wet tegen te houden die het lozen van afvalwater in beschermde gebieden zou toestaan. Met succes! Onze Russische collega's lieten het daar niet bij. Dankzij hun werk zijn grote fabrieken per 1 januari 2015 verplicht om hun eigen afvalwater milieuvriendelijk af te voeren.

Greenpeace Afrika bewees in Kenia en Malawi dat ecologische landbouwtechnieken de conventionele landbouwmethoden overtreffen. De resultaten van dit onderzoek worden begin 2015 gepubliceerd.

En *Greenpeace EU* kon in de strijd tegen illegale visserij onderzoeken welke trawlers behoorden tot de top 20 van 'meest schadelijke monsterboten'. Daarnaast werd een online platform opgezet waar iedereen informatie kan delen over illegale vispraktijken. Naar aanleiding van de crisis in Oekraïne kwam Greenpeace EU met een 'Alternative Roadmap to Energy Independence'. Het weerlegde de argumenten dat Europa voor haar energievoorziening alleen onafhankelijk van Rusland kon blijven als ze weer massaal inzette op steenkool en kernenergie. En de Human Chain Project wees op de kosten van steenkoolwinning. Bijna 8.000 mensen uit heel Europa verzamelden zich bij de Pools-Duitse grens en vormden een acht kilometer lange menselijke keten. Ze verbonden de twee dorpen Grabice en Kerwitz, die allebei bedreigd worden door grootschalige bruinkoolwinning.

JAARREKENING 2014

In de jaarrekening, die onderdeel is van de jaarverslaggeving, doet Greenpeace Nederland (volledig: Stichting Greenpeace Nederland) verslag van de financiën van het afgelopen jaar 2014.

Dit jaar heeft Greenpeace Nederland een positief operationeel resultaat behaald van € 1,7 miljoen, dat is ruim € 1,1 miljoen hoger dan begroot. Dit positieve resultaat is deels toegevoegd aan onze reserves en deels aan het bestemmingsfonds voor projecten ter behoud van onze oceanen.

Het gepresenteerde resultaat in de Staat van baten en lasten bedraagt € 0,5 miljoen negatief. Dit verschil tussen Operationeel resultaat en het totale eindresultaat kan volledig worden toegeschreven aan de kosten in 2014 voor Questionmark.

In 2013 hebben we van de Nationale Postcode Loterij een grote gift van € 7,6 miljoen ontvangen, speciaal voor Questionmark. Dit bedrag financiert de activiteiten van Questionmark in de periode tussen 2013 en 2017. Questionmark valt in financiële zin onder onze nationale campagnes. In 2014 waren de kosten van Questionmark € 2,2 miljoen. Dit is precies het verschil tussen het Operationele resultaat van Greenpeace Nederland en het gepresenteerde resultaat in de jaarrekening. Het bedrag is onttrokken uit het hiervoor ingestelde bestemmingsfonds.

Greenpeace Nederland is onafhankelijk en ontvangt dus geen subsidies van overheden of bijdragen van bedrijven. Dankzij de Nationale Postcode Loterij, die gesteund wordt door individuele burgers, en onze vele financiële supporters kunnen we onze milieucampagnes blijven voeren in Nederland én wereldwijd. De jaarrekening bestaat uit de Balans, de Staat van baten en lasten, het Kasstroomoverzicht, de Grondslagen en hierna de Toelichting met daarin een samenvatting.

BALANS GREENPEACE NEDERLAND

Alle bedragen zijn in euro's

Activa	31 december 2014	31 december 2013
A Immateriële vaste activa	61.111	169.444
B Materiële vaste activa	3.179.859	806.912
C Financiële vaste activa	504.000	608.369
Totaal vaste activa	3.744.970	1.584.725
D Vorderingen en overlopende activa	3.263.004	3.146.945
E Effecten	7.227.307	6.811.159
F Liquide middelen	3.852.461	7.471.967
Totaal vlottende activa	14.342.772	17.430.071
Activa totaal	18.087.742	19.014.797

Passiva	31 december 2014	31 december 2013
G Reserves en fondsen		
G1 Reserves	7.200.914	5.925.414
G2 Fondsen	4.779.060	6.572.060
Totaal reserves en fondsen	11.979.974	12.497.474
H Voorzieningen	125.586	126.378
I Kortlopende schulden	5.982.182	6.390.945
Overige passiva	6.107.768	6.517.323
Passiva totaal	18.087.742	19.014.797

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
Baten				
A1 Baten eigen fondsenwerving	20.736.979	19.133.000	18.533.786	19.936.000
A2 Baten acties van derden	2.251.431	2.250.000	9.863.201	2.250.000
A3 Baten gezamenlijke acties	174	-	188	-
A4 Baten beleggingen	479.889	117.000	248.943	250.000
A5 Overige baten	26.032	-	180.946	-
A Totale baten	23.494.505	21.500.000	28.827.064	22.436.000
Lasten				
B1 Internationale activiteiten	8.074.656	8.065.000	9.606.649	7.813.450
B2 Nationale campagnes	6.805.332	6.505.901	6.029.092	6.603.534
B3 Communicatie en mobilisatie	4.279.752	4.055.441	4.645.182	4.188.996
B Besteed aan doelstellingen	19.159.740	18.626.342	20.280.923	18.605.980
C1 Kosten eigen fondsenwerving	3.803.625	3.267.408	4.660.899	4.694.127
C2 Kosten acties derden	15.693	15.000	17.875	20.000
C3 Kosten gezamenlijke acties	-	-	-	-
C4 Kosten beleggingen	33.580	30.000	22.380	-
C5 Kosten overige baten	-	-	-	-
C Kosten werving baten	3.852.898	3.312.408	4.701.154	4.714.127
D Beheer en administratie	999.367	1.141.250	1.206.190	1.215.893
Totale lasten	24.012.005	23.080.000	26.188.267	24.536.000
Saldo van baten en lasten	- 517.500	- 1.580.000	2.638.797	- 2.100.000

Resultaatbestemming 2014	Stand per 31 december 2013	Toevoegingen/ ontrekkingen	Stand per 31 december 2014	Begroting per 31 december 2015
Toevoegingen/onttrekkingen aan:	31-12-2013	+/-	31-12-2014	31-12-2015
Continuïteitsreserve	5.925.414	1.050.500	6.975.914	7.325.000
Bestemmingsreserves	-	225.000	225.000	-
Bestemmingsfondsen	6.572.060	- 1.793.000	4.779.060	2.479.060
Herwaarderingsreserve	-	-	-	-
Overige reserves	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves en fondsen	12.497.474	- 517.500	11.979.974	9.804.060

KASSTROOMOVERZICHT

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014	2013
Resultaat	- 517.500	2.638.797
Aanpassing voor		
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	437.939	377.780
Desinvestering	66.779	-
Mutatie in vorderingen	- 116.059	- 378.852
Mutatie in kortlopende schulden	- 408.763	1.856.497
Mutatie in voorzieningen	- 791	- 1.500
Kasstroom uit operationele activiteiten (A)	- 538.395	4.492.722
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in (im)materiële vaste activa	- 2.769.332	- 600.125
Kasstroom uit investeringsactiviteiten (B)	- 2.769.332	- 600.125
Financieringsactiviteiten		
Mutaties in reserves / fondsen	517.500	- 2.638.797
Mutaties in effecten	- 416.149	- 115.990
Mutaties in financiering op lange termijn	104.369	- 504.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten (C)	205.720	- 3.258.787
Mutatie liquide middelen (A + B + C)	- 3.619.507	3.272.607
Liquide middelen per 1 januari	7.471.967	4.199.360
Liquide middelen per 31 december	3.852.461	7.471.967
Mutatie liquide middelen	- 3.619.507	3.272.607

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarbij is de meest recente Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen gevolgd. De presentatie en beschrijving van de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gewijzigd ten opzichte van 2011.

Toegepaste standaarden

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva, alsmede de resultaatbepaling, zijn gebaseerd op historische kosten.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Algemene grondslagen

Een actief wordt in de Balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de Balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de Staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de Balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de Balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten beleggingen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Greenpeace Nederland maakt géén gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

De beleggingsportefeuille van Greenpeace Nederland bestaat uit langlopende deposito's en ter beurze genoteerde obligaties, aandelen, alternaties en (tijdelijk) voor belegging beschikbare liquiditeiten. De beleggingsportefeuille is gebaseerd op een financieel statuut dat uitgaat van onze missie. De langlopende deposito's zijn onder Financiële Vaste Activa opgenomen en de rest van de beleggingsportefeuille als Effecten onder de vlottende activa. Kortlopende deposito's, spaarrekeningen, rekeningen-courant en kas staan gepresenteerd onder Liquide middelen.

Obligaties betreffen aan een beurs genoteerde obligaties en zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De beleggingen in aandelen betreffen aandelen met een beursnotering en zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

De tot de beleggingsportefeuille behorende opgelopen rente, overige vorderingen, deposito's en overige liquiditeiten zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Resultaten van de beleggingsportefeuille worden in de Staat van baten en lasten opgenomen en niet rechtstreeks ten gunste of ten laste van het vermogen gebracht. Indien effecten op de beurs zijn genoteerd, worden zowel de ongerealiseerde als de gerealiseerde waardeverschillen in de Staat van baten en lasten verantwoord.

De niet tot de beleggingsportefeuille behorende vorderingen, overlopende activa, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Bij vermoeden van mogelijke oninbaarheid van vorderingen wordt een voorziening gevormd.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. De gehanteerde afschrijvingstermijn bedraagt drie jaar.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Bij vervoermiddelen hanteren we een restwaarde van 10 procent over de aanschafwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Verbouwingen	: 10%
Inventaris	: 20%
Duurzame inventaris	: 10%
Vervoermiddelen	: 10%
Hardware en software	: 33 1/3%
Intellectueel eigendom	: 33 1/3%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA, VORDERINGEN, OVERLOPENDE ACTIVA, LIQUIDE MIDDELEN, OVERIGE ACTIVA, HANDELSSCHULDEN EN KORTLOPENDE SCHULDEN

De grondslagen voor financiële vaste activa en vorderingen, overlopende activa, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden zijn opgenomen onder het kopje Financiële instrumenten.

RESERVES EN FONDSEN

Greenpeace Nederland onderscheidt een tweetal reserves: continuïteitsreserve en bestemmingsreserve, en een bestemmingsfonds.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Greenpeace Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Volgens de VFI-richtlijn 'Reserves Goede Doelen' kan hiervoor een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en de kosten voor fondsenwerving.

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserves zijn door de raad van toezicht van Greenpeace Nederland voor een speciaal doel afgezonderde delen van de reserves waaraan (delen van) het jaarresultaat kunnen worden toegevoegd en/of onttrokken.

Bestemmingsfonds

Indien door derden aan een deel van de gedoneerde gelden een specifieke besteding is gegeven, wordt het nog niet bestede deel daarvan aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Bestemmingsfondsen onderscheiden zich van bestemmingsreserves doordat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de Balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

PENSIOENEN

De pensioenregeling van Greenpeace Nederland is een beschikbare premiereregeling. Dat wil zeggen dat er maandelijks per medewerker een bedrag – afhankelijk van leeftijd en salaris – betaald wordt waarmee een persoonlijk pensioenkapitaal opgebouwd wordt voor het ouderdomspensioen. De regeling is ondergebracht bij Leidsche Verzekeringen. Greenpeace Nederland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort. Greenpeace Nederland verwerkt daarom de pensioenregeling als een 'toegezegde-bijdrageregeling' en verantwoordt alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening.

BATEN EN LASTEN

Donaties

Donaties worden in dit verslag meegeteld op het moment dat Greenpeace Nederland ze ontvangt. Een belangrijke uitzondering hierop vormen de jaardonaties. Aan het eind van het jaar wordt aan financiële supporters gevraagd of ze hun donatie voor het volgende kalenderjaar willen voldoen. Greenpeace Nederland ontvangt een groot deel van die donaties al vóór het eind van het lopende boekjaar. Omdat ze betrekking hebben op het volgende boekjaar, worden ze aan het volgende jaar toegerekend. De vooruitbetaalde donaties worden als Schuld opgenomen op de Balans.

Giften

Giften worden opgenomen in het boekjaar waarin Greenpeace Nederland de gelden ontvangt.

Nalatenschappen en legaten

Baten uit nalatenschappen worden in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, opgenomen. Giften belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Verantwoording hiervan vindt pas plaats in de Staat van baten en lasten bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het blote eigendom.

Baten acties derden

Baten acties derden worden in het boekjaar verantwoord waarop ze betrekking hebben.

Resultaat beleggingen

Alle financiële baten en lasten inzake de beleggingen worden in de Staat van baten en lasten verantwoord.

Bestedingen

Bestedingen aan internationale activiteiten, nationale campagnes en communicatie en mobilisatie worden als last verantwoord in de Staat van baten en lasten in het jaar waarop deze bestedingen betrekking hebben.

Kostentoerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving, Richtlijn 650, bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd en verdeeld moeten worden naar bestemming.

Greenpeace Nederland wijst de directe en de indirecte kosten toe aan de hoofdgroepen: internationale of nationale campagnes, aan communicatie en mobilisatie, aan de werving van baten of aan de post beheer en administratie. Conform bijlage 3 van Richtlijn 650 zijn onze kosten gegroepeerd naar de verschillende kostencategorieën: subsidies en bijdragen, afdrachten, aankopen en verwervingen, uitbested werk, publiciteit en communicatie, personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten, en afschrijving en rente. Op basis van de verdeelsleutel fte's worden deze kosten verdeeld over de hoofdgroepen van de Staat van baten en lasten.

KENGETALLEN

De richtlijn voor de jaarverslaggeving, Richtlijn 650, schrijft het vermelden van een aantal kengetallen voor, die hieronder nader worden toegelicht.

Besteding van baten aan de doelstelling

Deze norm geeft weer welk percentage van de totale baten aan de doelstelling is besteed.

Kosten fondsenwerving

Deze norm betreft de verhouding tussen de kosten van eigen fondsenwerving en de gerealiseerde inkomsten daarvan. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) maximeert dit percentage op 25, gerekend over een gemiddelde van de afgelopen drie jaar.

Greenpeace Nederland voegt zelf toe:

Kosten van beheer en organisatie

Deze norm betreft het percentage dat de kosten voor beheer en administratie uitmaken van de totale lasten.

TOELICHTING

SAMENVATTEND FINANCIËEL OVERZICHT

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
Totale baten	23.494.505	21.500.000	28.827.064	22.436.000
Resultaat toevoeging aan reserves / uit fondsen	517.500	2.080.000	- 2.638.797	2.100.000
Totaal beschikbaar	24.012.005	23.580.000	26.188.267	24.536.000
Besteed aan doelstellingen	19.159.740	18.626.343	20.280.923	18.605.980
Kosten werving baten	3.852.898	3.312.408	4.701.154	4.714.127
Beheer en administratie	999.367	1.141.249	1.206.190	1.215.893
Totale lasten	24.012.005	23.080.000	26.188.267	24.536.000

De realisatie van de totale baten was in 2014 € 2,0 miljoen hoger dan de begrote baten van 2014. Dit is vooral veroorzaakt door de hoge baten uit nalatenschappen.

In 2014 was er wel in totaal minder beschikbaar dan in 2013. Dit komt doordat we in dat jaar een extra toekenning van het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij van € 7,6 miljoen kregen. Dit bedrag is toegekend aan het project Questionmark en er wordt jaarlijks een gedeelte daarvan besteed uit het hiervoor ontstane bestemmingsfonds. In 2014 is aan het project Questionmark € 2,2 miljoen besteed.

De totale lasten in 2014 waren € 0,9 miljoen hoger dan begroot. Er is vooral meer besteed aan de doelstellingen. In vergelijking met de realisatie van 2013 is er echter in 2014 € 2,2 miljoen minder besteed. Oorzaak van de lagere besteding ligt voor € 1 miljoen in de lagere kosten aan werving baten en er is € 1,2 miljoen minder besteed aan de doelstellingen. Dit komt omdat er in 2013 nog een deel van de reserves (€ 2,2 miljoen) besteed werd aan internationale projecten.

Eind 2014 werden we gesteund door 430.000 financiële supporters. Voor 2015 ligt de focus op een lichte stijging van dit aantal en de baten – zonder nalatenschappen – op het niveau van 2014 te houden. Dit willen we realiseren door de gemiddelde individuele bijdrage van onze nieuwe en bestaande supporters te verhogen en door meer financiële supporters te werven dan we in 2014 hebben gedaan. De kosten werving baten zullen hierdoor stijgen ten opzichte van de realisatie 2014 en min of meer gelijk blijven ten opzichte van de realisatie 2013.

KENGETALLEN

We nemen in ons jaarverslag kengetallen op voor de bestedingen aan de doelstellingen, de kosten voor eigen fondsenwerving en de kosten voor beheer en administratie (zie ook de Grondslagen).

KENGETALLEN

Omschrijving	Norm	2014 Realisatie	2013 Realisatie	2012 Realisatie	2012-2014 Gemiddelde
1. % besteed aan doelstellingen gerelateerd aan de totale baten	n.v.t.	81,5%	70,4%	105,6%	85,7%
2. % eigen fondsenwerving	25%	18,3%	25,1%	23,6%	22,2%
3. % beheer en administratie	3% - 5%	4,2%	4,6%	3,4%	4,0%

N.B. Deze percentages kunnen niet opgeteld worden.

Deze kengetallen berekenen we als volgt:

1. Dit percentage wordt verkregen door het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen te delen door het totaal van de baten.
2. Dit percentage wordt verkregen door de kosten van eigen fondsenwerving te delen door de baten uit eigen fondsenwerving.
3. Dit percentage wordt verkregen door het totaal van de bestedingen aan beheer en administratie te delen door de totale lasten.

Het percentage bij 1 betreft de besteding aan doelstellingen. Dit is hoger in 2014 omdat het absolute bedrag aan baten lager zijn geweest dan in 2013 vanwege de € 7,6 miljoen voor Questionmark.

Het percentage eigen fondsenwerving bij kengetal 2 is lager dan vorig jaar doordat we in 2014 voorzichtig zijn gestart na hogere kosten voor fondsenwerving eind 2013. Begroot was een ratio van 20 procent maar ook door de hogere baten uit nalatenschappen komt dit percentage nu lager uit. Voor 2015 verwachten we een hoger percentage eigen fondsenwerving. De kosten voor beheer en administratie zijn in 2014 gedaald en blijven binnen de norm zoals in 2011 is vastgesteld door de raad van toezicht (tussen 3 en 5 procent).

BALANS

De Balans geeft de financiële positie van Greenpeace Nederland weer per 31 december 2014, na de bestemming van het resultaat. Ter vergelijking zijn ook de cijfers per 31 december 2013 opgenomen.

De Balans is in 2014 beïnvloed door de investering in ons duurzame pand in Amsterdam-Noord aan het NDSM-plein. De materiële vaste activa zijn hierdoor gestegen naar € 3,2 miljoen. De liquide middelen zijn door deze investering en door de bijdrage in 2014 van € 2,2 miljoen aan het project Questionmark, gedaald met € 3,6 miljoen naar € 3,9 miljoen. De reserves en fondsen zijn gewijzigd. De reserves zijn gestegen met € 1,3 miljoen door het positieve operationele resultaat. Aan het bestemmingsfonds is de betaling aan Questionmark onttrokken, tegelijkertijd is een bedrag toegevoegd voor het project Oceanen. Het totale bedrag van het bestemmingsfonds is daardoor gedaald met € 1,8 miljoen.

Het balanstotaal is door de investeringen in ons pand en betalingen aan Questionmark in combinatie met het positieve resultaat gedaald van € 19,0 miljoen naar € 18,1 miljoen en ligt 4,9 procent lager dan in 2013.

A en B Immateriële en materiële vaste activa

De materiële vaste activa verdelen we naar activa ten behoeve van de bedrijfsvoering en activa ten behoeve van de doelstelling. Het overzicht geeft inzicht in de aanschaf (investeringen) en de afschrijvingen in 2014.

A EN B IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Desinveste- ringen 2014	Investeringen 2014	Afschrijvingen 2014	Boekwaarde 31-12-2014
A Immaterieel actief					
A1 Mobiele app	169.444	-	-	108.333	61.111
Totaal immateriële vaste activa	169.444	-	-	108.333	61.111
B1 <i>Materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsvoering</i>					
B11 Verbouwing	375.475	38.636	2.559.217	172.959	2.723.097
B12 Inventaris	27.608	13.793	166.607	16.841	163.581
B13 Computerhardware	207.891	-	17.354	90.415	134.830
B14 Computersoftware	28.936	-	6.189	16.556	18.569
Totaal	639.910	52.429	2.749.367	296.771	3.040.077
B2 <i>Materiële vaste activa t.b.v. doelstelling</i>					
B21 Campagnes	10.003	-	-	6.535	3.468
B22 Schepen	46.016	14.350	-	10.257	21.409
B23 Vervoermiddelen	110.983		19.965	16.043	114.905
Totaal	167.002	14.350	19.965	32.835	139.782
B3 <i>Materiële vaste activa in uitvoering</i>	-	-			-
Totaal materiële vaste activa	806.911	66.779	2.769.332	329.606	3.179.859
Totaal immateriële en materiële vaste activa	976.355	66.779	2.769.332	437.939	3.240.970

De totale waarde van de materiële vaste activa steeg in 2014 met € 2,4 miljoen. De investeringen van € 2,8 miljoen waren voornamelijk voor de verbouwing van onze nieuwe duurzame huisvesting in het gebouw 'De Smederij' op de NDSM-werf. Van de investering bestaat € 1,0 miljoen uit btw, die wij niet kunnen verrekenen en die gedurende tien jaar – de looptijd van het huurcontract – wordt afgeschreven. De verhuizing van Greenpeace Nederland heeft plaatsgevonden in de zomer van 2014. Het voormalige actieschip de *Sirius* is begin 2014 verkocht en is begin 2015 tijdelijk weer in ons bezit gekomen.

A EN B SPECIFICATIE BOEKWAARDE IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	Aanschaf- waarde eind 2013	Cumulatieve afschrijvingen eind 2013	Aanschaf- waarde eind 2014	Cumulatieve afschrijvingen eind 2014
A Immaterieel actief				
A1 Mobiele app	325.000	155.555	325.000	263.889
B1 <i>Materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsvoering</i>				
B11 Verbouwing	1.330.686	955.211	3.851.267	1.128.171
B12 Inventaris	773.564	745.956	926.379	762.797
B13 Computerhardware	686.106	478.215	703.460	568.630
B14 Computersoftware	909.917	880.981	916.106	897.537
Totaal	3.700.273	3.060.363	6.397.212	3.357.135
B2 <i>Materiële vaste activa t.b.v. doelstelling</i>				
B21 Campagnes	49.988	39.985	49.988	46.520
B22 Schepen	212.068	166.052	197.718	176.309
B23 Vervoermiddelen	161.737	50.754	181.702	66.797
Totaal	423.793	256.791	429.408	289.626
B3 <i>Materiële vaste activa in uitvoering</i>	-	-	-	-
Totaal specificatie boekwaarde immateriële en materiële vaste activa	4.449.066	3.472.709	7.151.620	3.910.650

In 2014 zijn als gevolg van de verhuizing activa buiten gebruik gesteld voor slechts € 52.429 door maximaal hergebruik van bestaande inventaris en materialen. De boekwaarde van de totale activa eind 2014 bedroeg € 3.240.970: het verschil tussen de aanschafwaarde van € 7.151.620 en de cumulatieve afschrijvingen van € 3.910.650.

C FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	Looptijd	Nominale waarde per 31 december 2014	Nominale waarde per 31 december 2013
C1 Langlopende deposito's			
Voorschot aan Questionmark	3 jaar	504.000	504.000
ASN-deposito 2015	10 jaar	-	104.369
Totaal financiële vaste activa		504.000	608.369

In 2013 is een langlopend voorschot aan de Stichting Questionmark verstrekt. Dit zal in 2017 worden verrekend, samen met de laatste betaling uit het bestemmingsfonds. Het ASN-deposito is overgeheveld naar de kortlopende vorderingen omdat deze in 2015 vervalt.

D VORDERINGEN

De gelden die wij op korte termijn nog zullen ontvangen, nemen we in de Balans op onder Vorderingen. De vorderingenpositie steeg eind 2014 met 3,5 procent ten opzichte van 2013.

D VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	31 december 2014	31 december 2013
D1 Debiteuren nalatenschappen	2.763.025	2.221.925
D2 Overige debiteuren	328.620	438.924
D3 Vorderingen op Greenpeace International	-	-
D4 Vorderingen op Greenpeace-organisaties wereldwijd	3.254	691
D5 Overige vorderingen en overlopende activa	168.105	485.405
Totaal vorderingen	3.263.004	3.146.945

Mensen kunnen (een deel van) een erfenis of een legaat nalaten aan Greenpeace Nederland. Op basis van informatie van de notaris over de te verwachten omvang waarden we de nalatenschappen op de Balans als vordering, tot het bedrag is overgemaakt. Eind 2014 betrof het debiteurennalatenschappensaldo bijna € 2,8 miljoen. Dat is € 0,5 miljoen meer dan eind 2013. Die stijging komt voort uit een hogere opbrengst uit nalatenschappen, die deels zijn uitbetaald. De overige vorderingen en overlopende activa hebben voornamelijk betrekking op de vooruitbetaalde huur. De overige debiteuren hebben een langer lopende vordering van € 164.000 en is het bedrag dat nog ontvangen wordt in 2017 de toezegging van de gift voor het programma Oceanen.

E EFFECTEN

Op de Balans staan de beleggingen in aandelen (fondsen) en obligaties onder Effecten. Een groot deel van onze continuïteitsreserve brachten we onder bij een externe vermogensbeheerder, Triodos Bank. Net als bij de langlopende deposito's belegt Triodos Bank onze effecten op een duurzame en risicomijdende wijze, die voldoet aan de strenge criteria die zijn vastgelegd in ons financieel statuut.

E EFFECTEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	Marktwaaarde per 31 december 2014	Marktwaaarde per 31 december 2013	Aanschaf- waarde	Stijging % markt- waarde	Waarde- stijging totaal
E1 Aandelen					
Triodos Groenfonds	118.237	116.196	101.820	1,8%	16.417
Royal Dutch Shell	1.273	1.194	1.746	6,6%	- 473
Unilever	34	30	21	13,3%	13
Totaal	119.544	117.420	103.587	1,8%	15.957
E2 Effectenrekeningen					
Aandelen in Triodos-portefeuille	813.756	758.131	491.745	7,3%	322.011
Obligaties in Triodos-portefeuille	4.113.058	3.842.192	3.661.877	7,0%	451.181
Alternatives in Triodos-portefeuille	202.412	196.908	224.738	2,8%	- 22.326
Liquiditeiten in Triodos-portefeuille	1.978.537	1.896.508	1.829.819	4,3%	148.718
Totaal	7.107.763	6.693.739	6.208.179	6,2%	899.584
Totaal effecten	7.227.307	6.811.159	6.311.766	6,1%	915.541

De waardestijging van deze effectenrekening was eind 2014 6,1 procent ten opzichte van de waarde eind 2013. Deze koersstijging betreft ongerealiseerde koerswinsten.

Wij hebben ook aandelen in het Triodos Groenfonds. Dit fonds belegt in groene projecten die de ontwikkeling en het behoud van natuur, milieu en bos bevorderen. In het kader van onze doelstellingen heeft Greenpeace Nederland ook aandelen Shell en Unilever in bezit. Zo kunnen we aanwezig zijn op de algemene aandeelhoudersvergaderingen om daar het milieubeleid van deze ondernemingen aan de orde te stellen.

Alle aangehouden effecten zijn toegelaten tot de handel op de beurs, met uitzondering van het deel van de Triodos-effectenrekening dat wordt aangehouden in liquide middelen.

F LIQUIDE MIDDELEN

Om te kunnen voldoen aan onze betalingsverplichtingen op korte termijn, moeten we een deel van de middelen direct beschikbaar hebben. Deze middelen verantwoorden we op de Balans onder Liquide middelen. Hieronder vallen ook alle spaartegoeden en deposito's met een looptijd korter dan één jaar. Alleen de bankgarantie voor de huur is niet direct opeisbaar.

F LIQUIDE MIDDELEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving		31 december 2014	31 december 2013
F1	Saldi op spaarrekeningen	2.182.706	3.194.973
F2	Saldi op kortlopende deposito's	104.369	-
F3	Saldi op rekeningen-courant	1.549.624	4.273.918
F4	Saldi in kas	15.762	3.076
Totaal liquide middelen		3.852.461	7.471.967

Ons kasbeleid is erop gericht onze middelen tegen een optimaal rendement onder te brengen bij banken die een consequent duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid voeren. Voor de verschillende betalingsdoeleinden houden wij rekeningen-courant aan bij vooral Triodos Bank en ING (rekeningnummer 44) en voor kasdoeleinden zeer beperkt ook bij de Rabobank.

Onze spaartegoeden en deposito's hebben wij volledig duurzaam ondergebracht bij ASN Bank en Triodos Bank.

Het deposito met een looptijd van langer dan een jaar dat eind 2011 ondergebracht was bij ASN Bank, zal in 2015 vrijvallen. De renteopbrengsten uit deposito's hebben we ontvangen op onze rekening-courant en zijn niet toegevoegd aan het deposito.

G RESERVES EN FONDSEN

Het reservebeleid van Greenpeace Nederland is gericht op instandhouding van de continuïteitsreserve. De effecten en liquide middelen van deze reserve worden duurzaam en risicomijdend belegd.

Op onze Balans maken we onderscheid tussen reserves en fondsen. Deze systematiek lichten we toe in onze grondslagen.

G RESERVES EN FONDSEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving		Eindstand 31 december 2013	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindstand 31 december 2014
G1	Reserves				
G11	Continuïteitsreserve	5.925.414	-	1.050.500	6.975.914
G12	Bestemmingsreserves	-	-	225.000	225.000
G14	Overige reserves	-			-
Totaal reserves		5.925.414	-	1.275.500	7.200.914
G2	Fondsen	6.572.060	2.114.000	321.000	4.779.060
Totaal reserves en fondsen		12.497.474	2.114.000	1.596.500	11.979.974

Door onder andere het positieve operationele resultaat van 2014 stijgt de continuïteitsreserve met € 1,1 miljoen naar € 7,0 miljoen. Vanuit de risicoanalyse wordt een bedrag van € 6,0 miljoen toereikend geacht. In 2015 zal net als in voorgaande jaren het mogelijke surplus (wederom na een risicoanalyse) worden bestemd. De bestemmingsreserve is vooral voor het in 2014 gestarte project voor de duurzame ontwikkeling van verkrijging van nalatenschappen ten behoeve van onze milieudoelen. Van het bestemmingsfonds, dat we van de Nationale Postcode Loterij ontvingen, is in 2014 € 2,1 miljoen uitbetaald voor de realisatie van het Droomfonds-project Questionmark. Daarnaast is voor het programma Oceanen ruim € 0,3 miljoen toegevoegd uit een eenmalige gift.

De bestemmingsreserve zal vooral in 2015 en voor een klein deel in 2016 worden besteed aan Questionmark en een oceanenproject. Het bestemmingsfonds wordt voor circa € 2,4 miljoen in 2015 uitgeput, in 2016 voor ruim € 1,1 miljoen en het restant in 2017.

CONTINUÏTEITSRESERVE

De risicoanalyse bepaalt de basis van de omvang van de continuïteitsreserve. Op basis van deze risicoanalyse, die we in november 2014 hebben uitgevoerd, verhoogden we de continuïteitsreserve van € 5,9 miljoen naar € 6,0 miljoen. Vanuit het resultaat verhogen we deze reserve nog met ruim € 1 miljoen naar € 7,0 miljoen. Per 31 december 2014 bedroeg de continuïteitsreserve 0,59 keer de kosten van de werkorganisatie (op basis van de realisatie 2014). Dit past ruim binnen de gestelde maximale hoogte (1,5 keer) zoals voorgeschreven in de VFI-richtlijn 'Financieel Beheer Goede Doelen'. In 2015 besluiten we conform het reservebeleid nog of we de overschotten en vrijvallende middelen volledig beschikbaar kunnen stellen voor internationale bestedingen via de bestemmingsreserve Internationale projecten. Hiertoe wordt in 2015 opnieuw een risicoanalyse uitgevoerd.

BESTEMMINGSRERESVES

Jaarlijks stelt de raad van toezicht de onttrekkingen en toevoegingen aan bestemmingsreserves vast. In onderstaand overzicht gaan we hier verder op in.

G12 BESTEMMINGSRERESVES

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	Eindstand 31 december 2013	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindstand 31 december 2014
1 Nalatenschappen project	-	-	185.000	185.000
2 Educatie project	-	-	15.000	15.000
3 Reserve reorganisatie	-	-	25.000	25.000
Totaal bestemmingsreserves	-	-	225.000	225.000

Het nalatenschappenproject is gestart in 2014 en heeft tot doel een meer consistente inkomstenstroom vanuit nalatenschappen te realiseren om zo onze milieudoelstellingen te verwezenlijken.

BESTEMMINGSFONDSEN

In 2013 ontvingen wij van de Nationale Postcode Loterij € 7,6 miljoen ten behoeve van het Droomfonds-project Questionmark. In 2014 is het bestemmingsfonds voor € 2,2 miljoen aangewend voor dit doel. Naar verwachting vindt de laatste uitbetaling in 2017 plaats. De toevoeging van € 0,3 miljoen zal besteed worden aan projecten voor de oceanen.

H VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden getroffen voor verplichtingen waarvan we de omvang op betrouwbare wijze kunnen schatten.

H VOORZIENINGEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving		Eindstand 31 december 2013	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindstand 31 december 2014
H1	Juridische claims	111.015	-	1.069	112.084
H2	Personele kosten	15.363	1.861	-	13.502
Totaal voorzieningen		127.878	1.861	1.069	125.586

H1 JURIDISCHE CLAIMS

Eind 2014 staat nog één claim open. Er zijn geen nieuwe claims ontvangen.

H2 PERSONELE KOSTEN

In 2014 is de voorziening voor personele kosten voor een klein deel onttrokken.

I KORTLOPENDE SCHULDEN

Kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar. Onder de kortlopende schulden verantwoorden we ook de vooruitontvangen donaties voor het volgende boekjaar.

I KORTLOPENDE SCHULDEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving		31 december 2014	31 december 2013
I1	Vooruitontvangen donaties	3.996.505	4.143.632
I2	Schulden aan Belastingdienst	145.845	210.857
I3	Crediteuren	795.522	1.335.737
I4	Schulden aan Greenpeace International	29.891	20.176
I5	Schulden aan Greenpeace-organisaties wereldwijd	383	13.245
I6	Overige schulden en overlopende passiva	1.014.036	667.298
Totaal kortlopende schulden		5.982.182	6.390.945

Greenpeace Nederland ontvangt de jaardonaties voor het nieuwe boekjaar van financiële supporters voor een groot deel al in december, hoewel ze zijn bedoeld voor onze activiteiten in het volgende jaar. Administratief boeken we deze donaties als baten in het volgende boekjaar en daarom namen we ze in 2014 op als vooruitontvangen bedragen op de Balans.

De kortlopende schulden aan de Belastingdienst betreffen de nog af te dragen loonheffingen en sociale premies. Bij de post Crediteuren staan de leveranciers aan wie wij op de balansdatum nog geld verschuldigd zijn. Conform ons financiële beleid worden facturen binnen vier weken na factuurdatum betaald.

I6 OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	31 december 2014	31 december 2013
Nog te betalen vakantiegeld en -dagen	395.192	439.384
Nog te ontvangen facturen / te betalen bedragen	551.591	5.000
Vooruitontvangen bedragen	67.253	222.914
Totaal overige schulden en overlopende passiva	1.014.036	667.298

Eind 2014 waren de overige schulden en overlopende passiva 52 procent hoger dan eind 2013. Vooral de stijging in nog te ontvangen facturen / te betalen bedragen is hiervan de oorzaak.

NIET UIT DE BALANS BLIKKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Op basis van eerder afgesloten contracten en afspraken kunnen situaties ontstaan waarbij wij een verplichting zijn aangegaan die (nog) niet uit de administratie te herleiden is. Diezelfde situatie kan ontstaan wanneer wij de ontvangende partij zijn, en er dus sprake is van rechten.

HUURVERPLICHTINGEN

De huurverplichting voor het nieuwe kantoor loopt tot en met de zomer van 2024 en voor de loods tot begin 2018. De lagere huurverplichting dan in 2013 voor zowel het kantoor als de loods bedraagt in 2015 in totaal € 471.000. In 2014 was dat € 780.000. Het verschil komt doordat de huur voor ons nieuwe pand aanzienlijk lager is. Tegelijkertijd betaalden wij in 2014 twee maanden meer huur vanwege de overlap tijdens de verhuizing.

LEASEVERPLICHTINGEN

De leaseverplichtingen betreffen een print- en een kopieercontract en bedroegen € 26.000 (eind 2013: € 36.000).

OVERIGE AANGEGANE VERPLICHTINGEN

Eind december 2014 heeft Greenpeace Nederland zich verplicht voor een bedrag van € 7,3 miljoen aan Greenpeace International als bijdrage voor internationale campagnes .

VRUCHTGEBRUIK NALATENSCHAPPEN

Nalatenschappen waarop een vruchtgebruik rust, worden pas geteld als baten in het jaar waarin dat vruchtgebruik eindigt. Uit hoofde hiervan had Greenpeace Nederland eind 2014 een uitgesteld recht van € 636.130 (2013: € 671.693).

BANKGARANTIES

Ten behoeve van derden en uit hoofde van de normale bedrijfsvoering gaf Greenpeace Nederland bankgaranties af voor ongeveer € 95.000 (2013: € 169.000). Deze bankgaranties zijn als Liquide middelen opgenomen op onze Balans.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

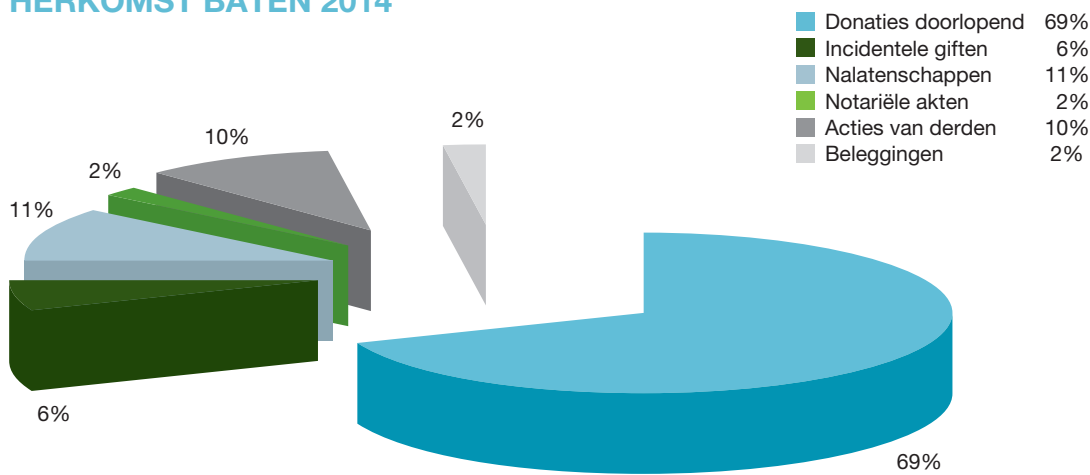
In de Staat van baten en lasten is te zien dat het resultaat dat Greenpeace Nederland over 2014 heeft gerealiseerd € 0,5 miljoen negatief is. Dit is het saldo van € 23,5 miljoen aan baten en € 24 miljoen aan lasten. In deze paragraaf maken we inzichtelijk hoe dit resultaat tot stand is gekomen.

A TOTALE BATEN

De totale baten in 2014 bedroegen € 23,5 miljoen. In het taartdiagram 'Herkomst baten' laten we zien waar deze baten vandaan kwamen. We geven een toelichting op de verschillende baten.

Herkomst baten

HERKOMST BATEN 2014

A1 BATEN EIGEN FONDSSENWERVING

De baten eigen fondsenwerving (zonder Nationale Postcode Loterij) zijn € 2,2 miljoen meer dan in 2013 en € 1,6 miljoen hoger dan begroot. De stijging ten opzichte van 2013 en van de begroting is voornamelijk veroorzaakt door hogere inkomsten uit nalatenschappen.

A1 BATEN EIGEN FONDSSENWERVING

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving		2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
A11	Donaties doorlopend	16.076.640	16.155.000	15.927.575	16.623.000
A12	Incidentele giften	1.408.880	940.000	789.380	1.080.000
A13	Nalatenschappen	2.699.072	1.400.000	1.261.252	1.600.000
A14	Verkoop en royalty's	-	-	665	-
A15	Notariële akten	552.387	638.000	554.914	633.000
A1	Baten eigen fondsenwerving	20.736.979	19.133.000	18.533.786	19.936.000

A11 DONATIES DOORLOPEND

Het bedrag aan doorlopende donaties is ten opzichte van 2013 licht gedaald en achtergebleven bij de begroting. Een reden hiervoor is dat het aantal financiële supporters is gedaald van 455.195 naar 429.593.

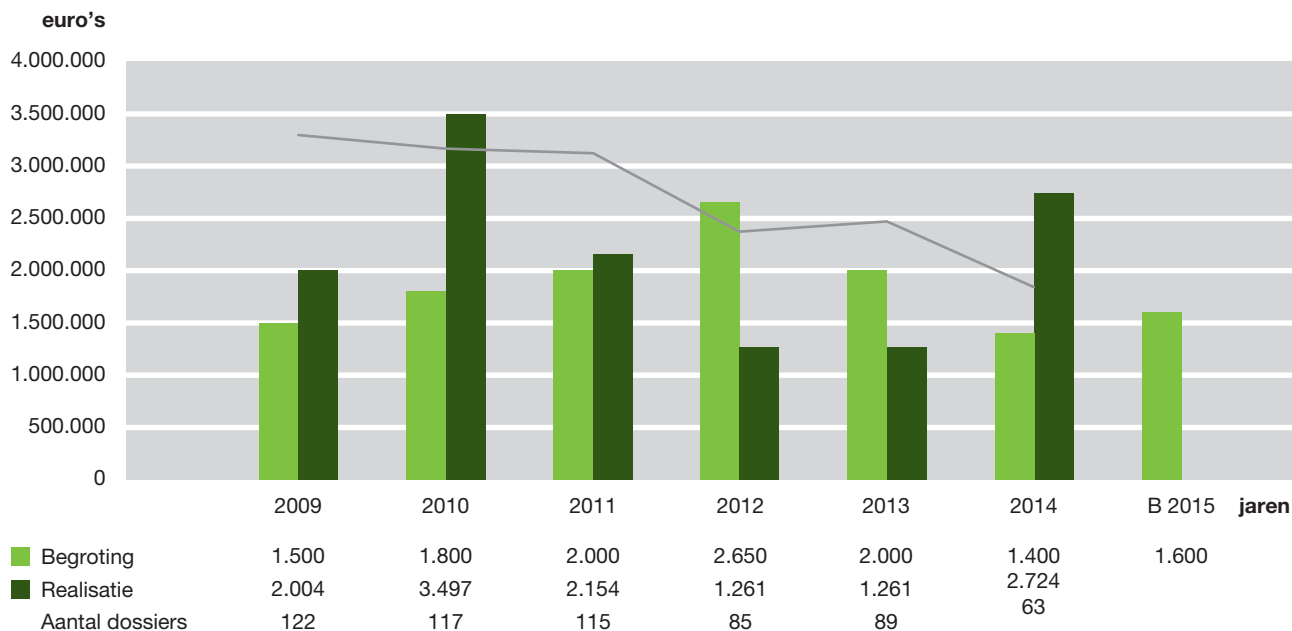
A12 INCIDENTELE GIFTEN

De incidentele giften stegen met € 0,6 miljoen ten opzichte van 2013 door een extra gift van Adessium Foundation, bestemd voor het programma Oceanen, en door extra giften van bestaande financiële supporters voor een aantal specifieke programma's die ook conform zijn besteed.

A13 NALATENSCHAPPEN

De inkomsten uit nalatenschappen zijn in 2014 fors gestegen ten opzichte van 2013 en bedragen € 2,7 miljoen.

BATEN NALATENSCHAPPEN 2009-2015

A14 VERKOOP MERCHANDISE EN ROYALTY'S

In 2014 is de opbrengst van de verkoop van merchandise en royalty's conform de begroting nihil.

A15 NOTARIËLE AKTEN

Het totaal aantal notariële akten is gestegen van 2.512 in 2013 naar 3.219 in 2014.

A2 BATEN ACTIES VAN DERDEN

De baten acties van derden zijn lager dan in 2013 doordat in dat jaar de extra gift van de Nationale Postcode Loterij uit het Droomfonds voor Questionmark was opgenomen.

A2 BATEN ACTIES VAN DERDEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving		2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
A21	Nationale Postcode Loterij (incl. Questionmark)	2.250.000	2.250.000	9.860.157	2.250.000
A22	Overige acties van derden	1.431	-	3.045	-
A2	Baten acties van derden	2.251.431	2.250.000	9.863.202	2.250.000

A3 BATEN GEZAMENLIJKE ACTIES

De baten van gezamenlijke acties zijn in 2014 nihil; er zijn enkele individuele acties van financiële supporters geweest.

A4 BATEN BELEGGINGEN

A4 BATEN BELEGGINGEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
A41 Interest spaarrekeningen	11.854	-	126.501	-
A42 Interest deposito's	12.027	-	3.757	-
A43 Interest rekeningen-courant	27.382	-	2.041	-
A44 Dividend	19.700	-	11.868	-
A45 Couponrenten	126.651	-	109.494	-
A46 Koersresultaten (gerealiseerd)	130.883	117.000	- 4.720	250.000
A47 Koersresultaten (ongerealiseerd)	151.392			
A4 Baten beleggingen	479.889	117.000	248.941	250.000

De baten beleggingen zijn € 0,2 miljoen gestegen in vergelijking met 2013.

Beleggingen is de verzamelnaam van effecten, langlopende deposito's en liquide middelen. De baten die Greenpeace Nederland hierover verkrijgt bestaan uit interest, dividend, couponrente (obligaties) en koerswinsten.

Het rendement dat wij in 2014 behaalden uit onze duurzame effectenportefeuille bij Triodos Bank, was over heel 2014 ruim hoger dan in 2013. Oorzaak ligt bij de hoge koerswinsten in vergelijking met het jaar ervoor. In 2014 behaalden wij een rendement van 3,8 procent op ons gemiddelde kassaldo (2013: 2,0 procent).

Bijgaand overzicht geeft inzicht in onze beleggingsrendementen in de afgelopen vijf jaar. Het gemiddelde rendement over onze liquide middelen inclusief beleggingen in de periode 2010-2014 bedraagt 2,9 procent.

A4 BATEN BELEGGINGEN MEERJARENOVERZICHT

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2013 Realisatie	2012 Realisatie	2011 Realisatie	2010 Realisatie
Gemiddelde liquide middelen	12.681.447	12.588.828	14.572.405	20.565.907	21.908.974
A41 Interest spaarrekeningen	11.854	126.501	15.853	183.391	159.558
A42 Interest deposito's	12.027	3.757	200.014	121.819	157.994
A43 Interest rekeningen-courant	27.382	2.041	2.135	5.945	6.573
A44 Dividend	19.700	11.868	17.597	29.386	23.935
A45 Couponrenten	126.651	109.494	158.477	260.769	312.567
A46 Koerswinsten	282.275	- 4.720	143.984	- 188.853	40.107
A4 Baten beleggingen	479.889	248.941	538.060	412.458	700.734
Rendement	3,8%	2,0%	3,7%	2,0%	3,2%

B BESTEED AAN DOELSTELLINGEN

We verdelen de lasten die Greenpeace Nederland besteedde aan haar doelstellingen in internationale activiteiten, nationale campagnes, en communicatie en mobilisatie. In onderstaande tabellen lichten we deze kosten toe.

B1 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Greenpeace Nederland besteedt een groot deel van haar inkomsten aan internationale activiteiten. Voor deze bijdragen sluiten we overeenkomsten met Greenpeace International.

Greenpeace International heeft een eigen jaarverslag en jaarrekening waarin ze haar inkomsten en uitgaven verantwoordt en de resultaten toelicht. Dit verslag is te vinden op www.greenpeace.org. Omdat het jaarverslag van Greenpeace International geconsolideerde cijfers bevat, verschijnt het altijd later dan ons eigen jaarverslag. De accountant die de jaarrekening van Greenpeace International controleert, heeft de afgelopen jaren telkens een goedkeurende verklaring afgegeven.

Een toelichting op de organisatorische en financiële banden van Greenpeace Nederland met Greenpeace International staat in de paragraaf Greenpeace Wereldwijd van het jaarverslag.

Greenpeace Nederland besteedde in 2014 ongeveer € 1,5 miljoen minder aan internationale activiteiten dan in 2013. In 2013 besteedden we nog een fors bedrag van onze reserves aan internationale activiteiten. In 2014 waren er geen reserves bestemd hiervoor.

B1 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
Wereldwijde campagnes	50.000		549.800	
Steun aan Greenpeace-organisaties wereldwijd	6.022.656		6.950.000	
Communicatie en mobilisatie	1.500.000		1.350.000	
Internationale investeringen	-		136.549	
Bijdrage Europese ondersteuning	502.000	542.000	620.000	514.000
Niet toegewezen campagnebudget	-	7.523.000	-	7.299.450
B1 Internationale activiteiten	8.074.656	8.065.000	9.606.349	7.813.450

Bij het opstellen van de begrotingen had Greenpeace Nederland nog geen concrete afspraken gemaakt met Greenpeace International over de toewijzing van budgetten aan campagnethema's. Daarom nemen we de begrote bijdragen op als Niet-toegewezen campagnebudget. Dit bedrag komt ook terug in Niet uit de Balans blijvende verplichtingen.

B1 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	totaal 2014
<i>Global Campaigns</i>	
1. Bees project	40.000
2. Energy Revolution	10.000
Total	50.000
<i>Digital Strategy, Universe & Campaign Support</i>	
3 Universe	1.500.000
Total	1.500.000
<i>Global Campaigns grants spent at NROs</i>	
4 GP Africa	1.100.000
5 GP Australia Pacific	300.000
6 GP Central and Eastern Europe	477.656
7 GP East Asia	1.800.000
8 GP India	1.200.000
9 GP Mexico	445.000
10 GP Russia	700.000
Total	6.022.656
TOTAL	7.572.656
<i>Common EU strategies</i>	
10. Climate & Energy, Oceans, Bees, Political work	502.000
Total	502.000
GRAND TOTAL	8.074.656

Het grootste deel van de uitgaven voor internationale campagnes besteedden we via een afdracht aan Greenpeace International, op basis van overeenkomsten (*funding agreements*) tussen Greenpeace International en Greenpeace Nederland. Op grond van overeenkomsten tussen Greenpeace International en de Greenpeace-landen waar de campagnes gevoerd worden, krijgen we regelmatig in het jaar en per jaareinde inhoudelijke rapportages over de voortgang en resultaten van de afgesproken internationale activiteiten.

De ondersteuning aan Greenpeace-campagnes wereldwijd is van groot belang, omdat de strijd voor het behoud van bijvoorbeeld oerbossen en schone oceanen buiten Nederland gevoerd moeten worden. Dit is een bewuste keuze en het gevolg van onze internationale *powershift strategy*, waarbij de focus verschuift naar plaatsen in de wereld waar we meer verschil willen maken. Zo organiseren Greenpeace Oost-Azië (inclusief China), Greenpeace Afrika en Greenpeace Indonesië essentiële campagnes voor het milieu. Het gehele bedrag dat we in 2014 voor internationale campagnes hebben ingezet, komt uit donaties die we in hetzelfde jaar ontvingen en niet uit reserves uit voorgaande jaren, zoals voor een deel in 2013 is gebeurd.

B2 NATIONALE CAMPAGNES

Bestedingen in het kader van nationale campagnes voert Greenpeace Nederland in eigen beheer uit. Uiteraard hebben ook deze campagnes vaak een grensoverschrijdend karakter: walvisvlees of fout hout uit Congo mag niet aankomen in de Rotterdamse haven en heeft ook gevolgen voor ons werk in IJsland en Afrika. In het niet-toegewezen campagnebudget staan de betalingen uit het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij aan de Stichting Questionmark.

B2 NATIONALE CAMPAGNES

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
B21 Klimaat en energie	1.008.235	1.012.192	1.558.788	962.860
B22 Bossen	545.562	687.025	423.014	418.720
B23 Oceanen	1.158.268	743.759	557.105	1.131.263
B24 Giftige stoffen	3.722	2.000	115.954	-
B25 Duurzame landbouw	423.304	435.980	355.138	437.144
B26 Niet toegewezen campagnebudget	2.124.963	2.080.000	1.038.097	2.100.000
B27 Campagnecoördinatie en unit Actie	1.541.278	1.544.945	1.980.997	1.553.547
B2 Nationale campagnes	6.805.332	6.505.901	6.029.092	6.603.534

B3 COMMUNICATIE EN MOBILISATIE

Communicatie over Greenpeace en het milieu en het mobiliseren van medestanders is een wezenlijk onderdeel van onze doelstellingen. Daarom besteden we hier een belangrijk deel van onze inkomsten aan.

B3 COMMUNICATIE EN MOBILISATIE

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
B31 Cross Media	2.246.978	2.065.659	2.409.513	2.215.694
B32 Pers	371.252	509.946	483.702	383.481
B33 Servicedesk	747.301	705.456	910.515	670.829
B34 Educatie	25.814	25.000	48.962	104.067
B35 Community Development	888.407	749.380	792.489	814.925
B3 Mobilisatie	4.279.752	4.055.441	4.645.182	4.188.996

De kosten voor communicatie en mobilisatie waren in 2014 € 0,4 miljoen lager dan in 2013. Het aantal abonnees op onze actiemails steeg in 2014 tot ruim 335.625 tegen 260.000 in 2013. De kosten voor de servicedesk vielen lager uit dan in 2013 als gevolg van het inhuren vorig jaar van tijdelijke medewerkers. De servicedeskmedewerkers hebben in 2014 via telefoon, e-mail en post in totaal bijna 80.000 supporters kunnen helpen. In 2013 handelden ze ongeveer 25.000 e-mails en 30.000 telefoontjes af; dit betekent een stijging van 46 procent. De kosten voor mobilisatie zijn in 2014 iets hoger dan in 2013. Greenpeace Nederland heeft nu 1.664 actieve vrijwilligers.

C KOSTEN WERVING BATEN

Aan het werven van baten zijn altijd kosten verbonden. Dit varieert van de administratieve kracht die de ontvangen donaties registreert tot de teams die op straat, huis aan huis en telefonisch financiële supporters werven.

C1 KOSTEN EIGEN FONDSSENWERVING

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
C11 Werving nieuwe financiële supporters	1.981.303	1.697.442	2.571.198	3.029.032
C12 Behoud en upgrade financiële supporters	1.564.837	1.479.966	1.937.806	1.356.955
C13 Nalatenschappen	175.724	45.000	110.062	222.940
C14 Notariële akten	81.760	45.000	41.833	85.200
C1 Kosten eigen fondsenwerving	3.803.625	3.267.408	4.660.899	4.694.127

De realisatie in 2014 ligt lager dan de realisatie in 2013 en is iets hoger dan begroot. Ten opzichte van 2013 daalden de kosten eigen fondsenwerving met 20 procent. In 2013 waren de kosten hoger doordat er een extra investering was gedaan in de werving van nieuwe financiële supporters. Voor 2015 is € 1,1 miljoen meer begroot omdat we meer gaan inzetten op de werving van nieuwe financiële supporters.

C11 KOSTEN PER WERVINGSKANAAL

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
Huis-aan-huiswerving	558.204	451.500	765.425	525.000
Werving direct mail	-	-	6.810-	150.000
Telefonische werving	166.446	160.000	393.912	680.000
Straatwerving	221.821	315.000	784.041	245.000
Online-werving	353.132	295.000	213.738	328.000
Overige personeelskosten werving	681.700	475.942	420.891	1.101.032
Totaal	1.906.303	1.697.442	2.571.197	3.029.032

De kosten voor werving daalden in 2014 met € 0,7 miljoen ten opzichte van 2013.

Het aantal geworven financiële supporters (zie tabel Herkomst financiële supporters) was in 2014 6.002 lager dan in 2013. Ten opzichte van de begroting hebben we minder respons gehad op online en telefonische werving.

HERKOMST NIEUWE FINANCIËLE SUPPORTERS

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
Straatwerving	3.648	4.000	5.984	4.000
Huis-aan-huiswerving	7.577	6.500	8.425	6.300
Online-werving	5.179	6.600	5.123	11.100
Telefonische werving	2.068	3.400	4.183	10.000
Diversen	617	600	695	0
Werving direct mail	553	1.000	1.234	3.000
Totaal	19.642	22.100	25.644	34.400

BEGROTING 2015

Greenpeace Nederland wilde ook in 2014 de terugloop van financiële supporters pogen te stuiten en weer in een opwaartse spiraal te laten komen. Het werven van nieuwe financiële supporters blijft dan ook een speerpunt waarvoor we ons in 2015 blijven inzetten. Verder zullen we in 2015 extra aandacht besteden aan het schenken via nalatenschappen. Ook het werven van grotere donaties van vermogensfondsen blijft belangrijk. Vanuit de intensieve en met de andere afdelingen geïntegreerde wervingsactiviteiten verwachten we betere resultaten te behalen dan in 2014.

Greenpeace Nederland wierf in 2014 19.642 nieuwe financiële supporters. Dat is 23 procent minder dan in 2013. Het terughalen van ex-donateurs verliep iets minder goed en was met 10.777 3 procent lager dan in 2013. Het natuurlijk verloop hebben we niet helemaal kunnen compenseren. De daling van het aantal financiële supporters was in 2014 5,6 procent; in 2013 2,3 procent. Voor 2015 verwachten we een stabilisatie van dat aantal.

Voor het werven worden online werving en telefonische werving ten opzichte van 2014 belangrijker. Huis-aan-huiswerving was in 2014 het belangrijkste wervingskanaal. Voor 2015 zal dit min of meer gelijk zijn met telefonische werving.

C12 BEHOUD EN UPGRADE FINANCIËLE SUPPORTERS

Aan behoud en upgrade is € 0,4 miljoen minder uitgegeven dan in 2013.

C13 NALATENSCHAPPEN

In 2014 kreeg Greenpeace Nederland meer bijdragen uit nalatenschappen dan we verwachtten. De kosten voor nalatenschappen was € 0,1 miljoen hoger dan begroot en kwam hoger uit dan in 2013.

C2 - C5 OVERIGE KOSTEN WERVING BATEN

Alle bedragen zijn in euro's

	Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
C2	Kosten acties derden	15.693	15.000	17.875	20.000
C3	Kosten gezamenlijke acties	-	-	-	-
C4	Kosten beleggingen	33.581	30.000	22.380	-
C5	Kosten overige baten	-	-	-	-
C2 - C5	Overige kosten werving baten	49.274	45.000	40.255	20.000

Kosten acties derden betreffen de kosten die wij maken in het kader van werving baten uit acties van derden, zoals de Nationale Postcode Loterij.

De kosten beleggingen zijn de beheervergoeding aan onze externe vermogensbeheerder. Net als vorig jaar hadden wij geen kosten voor gezamenlijke acties, noch voor overige baten.

D BEHEER EN ADMINISTRATIE

In lijn met Richtlijn 650 nemen wij een groot deel van onze overheadkosten op onder de post Beheer en administratie.

D BEHEER EN ADMINISTRATIE

Alle bedragen zijn in euro's

	Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
D1	Raad van toezicht en directie/bestuurder	356.330	321.918	406.998	326.312
D2	Bedrijfsvoering en financiën	643.037	819.332	799.192	904.581
D	Beheer en administratie	999.367	1.141.250	1.206.190	1.230.893

De bovengenoemde organisatieonderdelen zijn in lijn met de aanbevelingen van de VFI. Deze zijn inclusief de personeelskosten en daar waar van toepassing ook inclusief kosten voor juridisch advies en communicatie.

D1 RAAD VAN TOEZICHT, BESTUUR EN DIRECTIE

Onder raad van toezicht en directeur/bestuurder vallen ook de onkostenvergoeding voor het bestuur/de raad van toezicht en de personeelskosten van de directeur/bestuurder. Het bestuurslid en de leden van de raad van toezicht verrichten hun taken onbezoldigd en ontvangen geen vacatiegelden (aanwezigheidsvergoeding). Wel kunnen zij daadwerkelijk gemaakte onkosten declareren, zoals reiskosten. In 2014 gaf Greenpeace Nederland € 3.831 uit aan onkostenvergoedingen voor leden van de raad van toezicht.

BEZOLDIGING DIRECTIE 2014

Alle bedragen zijn in euro's

Naam	Mevr. S. Borren
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard	onbepaald
Uren	40
Percentage	100
Periode	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging (EUR)	
Brutoloon/salaris	102.600
Vakantiegeld	8.550
Eindejaarsuitkering	-
Variabel jaarinkomen	-
Totaal bruto jaarinkomen	111.150
SV-lasten (werkgeversdeel)	9.755
Belastbare vergoedingen/bijtellings	1.850
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	32.696
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindigingen dienstverband	-
Totaal 2014 (bruto jaarinkomen incl. wg lasten)	155.451
Totaal 2013 (bruto jaarinkomen incl. wg lasten)	158.132

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2010. De hoogte van de directiebeloning is in 2011 vastgesteld en wordt jaarlijks geïndexeerd. Bij de vaststelling volgt Greenpeace Nederland de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van de VFI en de Code Wijffels (zie www.vfi.nl). De weging van de functiezwaarte bij Greenpeace Nederland vond plaats door de raad van toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde Basis Score voor Directiefuncties van 485 punten voor 1 fte volgens VFI- en Code Wijffels-normen. Greenpeace stelde het maximale bruto jaarinkomen voor haar directeur, Sylvia Borren, vast op € 111.150 voor 1 fte per 12 maanden. Deze beloning is 13 procent onder het VFI-maximum, berekend volgens de Code Wijffels naar haar 'verantwoordelijkheidsradius'.

Naast het jaarinkomen maken betaalde sociale-verzekerings- en pensioenpremies, belaste vergoedingen en een uitkering bij beëindiging van het dienstverband deel uit van de bezoldiging. De genoemde belastbare vergoedingen/bijtellings bestaan uit een tegemoetkoming in de kosten voor de ziektekostenverzekering en het verstrekken van een ov-jaarkaart. Aan de directeur/bestuurder zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

E FLEXIBILITEIT

In het jaarlijkse begrotingsproces handhaafden we een aantal flexibele fte's om pieken in de werkzaamheden op te lossen. We hebben daar in 2014 geen gebruik van gemaakt.

PERSONEELSLASTEN

In de Staat van baten en lasten verdelen we de personeelslasten over de verschillende hoofdgroepen volgens een vaste verdeelsleutel. In onderstaand overzicht specificeren we deze lasten.

SPECIFICATIE VAN DE PERSONEELSKOSTEN

Alle bedragen zijn in euro's

Omschrijving	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie	2015 Begroting
Lonen en salarissen	4.130.498	4.182.863	4.690.562	4.182.863
Sociale lasten	733.841	753.766	743.843	753.766
Pensioenlasten	416.136	519.724	455.662	519.724
Doorbelaste personeelskosten	- 97.752	- 99.000	- 125.729	- 99.000
Overige personeelskosten	374.056	35.801	219.983	35.801
Extern personeel	647.074	466.777	727.071	466.777
Personeelskosten	6.203.853	5.859.931	6.711.392	5.859.931

Doorbelaste personeelskosten zijn de kosten van medewerkers van Greenpeace Nederland die zijn gedetacheerd bij andere Greenpeace-kantoren.

Onder de overige personeelskosten staan onder meer de kosten van de ov-jaarkaart, die alle personeelsleden krijgen. Ook administreren we hier als negatieve kosten de tegemoetkomingen van het UWV voor zwangerschapsverlof en ziekengelden. De totale personeelskosten waren in 2014 lager dan 2013, maar hoger dan de begroting (zie ook formatie- en bezettingsoverzicht). In 2014 zijn de salarisschalen gecorrigeerd voor inflatie met 1,6 procent, zoals ook was opgenomen in de begroting.

SALARISSCHALEN 2014

Hieronder staan de bruto maandsalarissen in 2014 op een rij. Ze zijn ingedeeld naar salarisschaal en gaan uit van een aanstelling voor 40 uur per week. Achter elke schaal staan een minimum- en een maximumsalaris (afhankelijk van de werkervaring) en een aantal voorbeeldfuncties. Daarnaast ontvangen alle medewerkers 8,33 procent vakantiegeld.

Schaal II	€ 1.624 - 2.403: receptionist, medewerker repro
Schaal III	€ 1.791 - 2.755: afdelingsassistent, medewerker servicedesk
Schaal IV	€ 2.075 - 3.069: financieel medewerker, facilitair beheerder
Schaal V	€ 2.287 - 3.657: communicatiemedewerker, personeelsadviseur
Schaal VB	€ 2.467 - 3.947: actieleider, persvoorlichter, fondsenwerver
Schaal VI	€ 2.647 - 4.236: campagneleider, programmaleider
Schaal VII	€ 3.219 - 4.940: coördinator
Schaal VIII	€ 4.231 - 5.824: afdelingshoofd

FORMATIE- EN BEZETTINGSOVERZICHT

In onderstaand overzicht is het aantal medewerkers weergegeven per afdeling en unit, omgerekend in volledige arbeidsplaatsen (fte's). Daarnaast staan de bijbehorende kosten. Het organisatieschema van Greenpeace Nederland staat in het jaarverslag in de paragraaf Organisatie en bedrijfsvoering.

PERSONEELSOVERZICHT

alle bedragen in euro's

Unit / afdeling	2014 Realisatie*		2014 Begroting		2013 Realisatie*		2015 Begroting	
	fte	kosten	fte	kosten	fte	kosten	fte	kosten
Directie en staf	1,8	207	1,8	216	1,8	208	1,8	216
Databasemanagement	2,0	250	3,6	269	2,4	263	3,3	251
Behoud en upgrade	3,9	267	4,8	301	4,8	306	-	-
Werving op straat	-	-	-	-	1,7	220	-	-
Werving overig	3,5	255	3,9	273	3,6	228	7,5	518
Coördinatie fondsenw. en relatiebeheer	3,5	299	2,7	257	2,5	244	3,6	294
Fondsenwerving en relatiebeheer	12,9	1.071	15,0	1.100	15,0	1.261	14,4	1.062
Oceanen en Giftige stoffen	4,3	276	4,3	270	4,7	274	4,2	281
Bossen en Duurzame landbouw	6,7	466	7,1	445	6,0	413	5,9	374
Klimaat & energie	5,8	359	4,5	370	7,6	453	6,2	391
Actie	6,0	387	6,1	393	7,2	445	6,6	431
Coördinatie campagnes/ programma's	4,7	303	4,9	344	5,5	311	3,5	239
Campagnes/ programma's	27,5	1.790,8	26,9	1.822	31,0	1.896	26,4	1.715
Communicatie	-	-	-	-	3,3	241	-	-
Cross media	8,0	414	5,1	263	6,1	346	8,4	495
Pers	2,7	205	4,1	274	3,8	261	3,0	223
Redactie en beeld	-	-	4,5	279	3,6	268	-	-
Community development	8,2	435	7,4	350	7,0	346	7,8	439
Educatie	-	-	-	-	-	-	0,9	46
Coördinatie mobilisatie	6,8	556	4,5	309	4,1	276	5,8	392
Servicedesk	2,8	397	4,1	283	4,8	317	2,3	381
Mobilisatie	28,6	2.006	29,7	1.758	32,7	2.055	28,2	1.976
Facilitair en ICT	5,8	401	5,3	426	5,9	383	5,5	394
Financiën	2,5	230	3,5	251	3,1	263	4,0	205
Personeel en organisatie	2,6	177	2,6	182	3,0	199	2,6	185
Coördinatie bedrijfsvoering	1,4	206	2,2	271	2,0	269	2,2	227
Bedrijfsvoering	12,3	1.014	13,6	1.130	14,0	1.114	14,3	1.010
Flexibiliteit/onvoorzien	-	115	-	146-	1,5	175	-	
Greenpeace Nederland	83,0	6.204	87,0	5.880	96,0	6.709	85,1	5.978

* De realisatie is de gemiddelde bezetting per unit

De kosten zijn hoger dan begroot, vooral door de hogere lasten bij Onvoorzien, waar we een hoger voordeel verwachtten bij het verlagen van de vakantiedagenreserve per einde jaar, kosten voor de reorganisatie van circa € 50.000 en de inzet van extra personeel bij de afdeling Mobilisatie.

KOSTENVERDEELSTAAT

In de kostenverdeelstaat worden de directe en de indirecte kosten toegewezen op basis van het aantal medewerkers dat direct werkt aan de internationale of de nationale campagnes, aan mobilisatie, aan de werving van baten of aan de post Beheer en administratie. Conform bijlage III van Richtlijn 650 hebben we onze kosten gegroepeerd in negen clusters. Op basis van de verdeelsleutel worden deze kosten verdeeld over de hoofdgroepen van de Staat van baten en lasten.

KOSTENVERDEELSTAAT CONFORM BIJLAGE III RICHTLIJN 650

		alle bedragen zijn in euro's						
Omschrijving	Internationale campagnes	Nationale campagnes	Communicatie en mobilisatie	Werving baten	Beheer en administratie	2014 Realisatie	2014 Begroting	2013 Realisatie
1 Subsidies en bijdragen	-	44.800	-	-	-	44.800	53.000	68.800
2 Afdrachten	8.074.656	2.124.964	-	-	-	10.199.620	9.603.000	10.533.197
3 Aankopen en verwervingen	-	149.365	65.915	16.486	989	232.755	99.050	406.119
4 Uitbesteed werk	-	140.162	465.939	214.057	1.365	821.523	140.200	1.334.844
5 Publiciteit en communicatie		1.558.060	609.751	2.593.852	163.685	4.925.349	5.903.869	5.479.039
6 Personeelskosten		2.151.462	2.489.833	859.026	703.534	6.203.855	5.859.931	6.711.392
7 Huisvestingskosten	-	364.119	380.340	97.665	75.504	917.628	919.100	967.991
8 Kantoor en algemene kosten	-	108.044	102.495	32.987	26.591	270.117	249.950	292.255
9 Afschrijving en rente	-	164.357	165.479	38.827	27.698	396.360	251.900	394.909
Totaal	8.074.656	6.805.332	4.279.752	3.852.899	999.367	24.012.006	23.080.000	26.188.546

De indirecte kosten zijn kosten voor personeelszaken (inclusief de ondernemingsraad), huisvesting, ICT en facilitaire zaken. In 2014 droegen wij voor € 44.800 bij aan niet-Greenpeace-organisaties, waaronder Stichting Natuur en Milieu, Bijenstichting, NGO Platform on Shipbreaking, Stichting Nationale Boomfeestdag, Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen en Species Survival Network.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen in combinatie met het gebruik van de geldmiddelen. Het overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ter vergelijking nemen we ook het kasstroomoverzicht van 2013 op.

In 2014 was er een negatieve kasstroom van € 3,6 miljoen. Uit operationele activiteiten was de kasstroom negatief voor € 0,5 miljoen. We hebben € 2,8 miljoen ingezet voor de financiering van voornamelijk materiële vaste activa voor onze verhuizing in de zomer van 2014.

JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

2014 was voor Greenpeace Nederland een jaar van vernieuwing en internationalisering. We verhuisden naar een nieuw, duurzaam huurpand en gingen werken met een nieuw internationaal organisatiemodel. Ook werd de internationalisering verder doorgezet en deed Greenpeace Nederland ervaring op met alle aspecten die deze ontwikkeling met zich meebrengt.

>

‘Greenpeace staat als milieuorganisatie voor de hoop dat onze planeet en haar schoonheid in fauna en flora niet ten onder gaat aan kortdurende belangen. Ons werk is erop gericht om zowel bewustwording te creëren als om tot oplossingen te komen.

Wat betekent dit nu voor een raad van toezicht? Onze taak is ten dele wettelijk en in de statuten van Greenpeace Nederland vastgelegd: we benoemen de bestuurder, we keuren de jaarrekening en het budget goed en voor uitgaven boven een bepaald bedrag is onze instemming vereist. We denken mee over het internationale beleid zoals dat door Greenpeace International neergezet wordt.

Daarnaast zijn we allen zo alert als we maar kunnen zijn en adviseren we de directeur/bestuurder.

We bespreken de vragen die op Greenpeace afkomen, of die we onszelf stellen: Zijn we adequaat? Doen we wat we kunnen? Zijn onze financiën op orde? Want we willen zorgvuldig omgaan met elke euro van onze donateurs. Zij schenken immers in vertrouwen.

Veel aandacht ging dit jaar naar onze eigen organisatie en de aanpassingen aan deze tijd, en aan de behoefte om ons werk zo effectief mogelijk te kunnen doen. Hoewel het niet altijd gemakkelijk was, zijn we bij de raad van toezicht allen dankbaar dat we zo mogen bijdragen.

Moge de aarde er beter op worden – het is ons aller werk.’

Namens de raad van toezicht,
Dien de Boer-Kruyt, voorzitter

DE RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht functioneert als een toezichthoudend orgaan in de betekenis van de Code Wijffels. Dit betekent dat de primaire verantwoordelijkheid voor het handelen van de organisatie bij de directeur/bestuurder en haar managementteam ligt. De raad van toezicht helpt om de organisatie in haar missie, doelen, plannen en interne werkwijzen naar het hoogst mogelijke niveau te krijgen. De raad van toezicht doet dit door zo constructief-kritisch mogelijk toezicht te houden en door het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan het management. De leden ontvangen geen vergoeding voor hun taken. Daadwerkelijk gemaakte kosten kunnen zij declareren.

SAMENSTELLING

De benoeming van de leden van de raad van toezicht geschiedt door coöptatie, waarbij de ondernemingsraad met betrekking tot één van de te benoemen leden een versterkt aanbevelingsrecht heeft. De raad van toezicht wordt samengesteld op basis van een profielschets. De meest recente profielschets kwam eind 2013 tot stand na uitvoerig overleg binnen de raad van toezicht en met de directeur/bestuurder, en na een positief advies van de ondernemingsraad. De leden van de raad worden benoemd voor een periode van drie jaar en kunnen maximaal drie periodes in de raad zitting hebben.

Aftredende en toetredende leden:

- Marieke Rietbergen is na zeven jaar in het bestuur/de raad van toezicht afgetreden met ingang van 24 maart 2014.
 - Chris Fentener van Vlissingen is als nieuw lid benoemd op 24 maart 2014.
 - Madiha Leuven Mouchtak is als nieuw lid benoemd op 24 maart 2014. Zij maakt tevens deel uit van de auditcommissie.
- De samenstelling van de raad, eventuele extra functies binnen de raad, eventuele nevenfuncties op 31 december 2014 en de datum van benoeming staan vermeld in de bijlage van dit verslag.

VERGADERINGEN EN BIJEENKOMSTEN

In 2014 is de raad van toezicht zeven keer formeel bij elkaar geweest. Daarnaast kwam de raad een keer informeel bij elkaar om algemene zaken in een andere setting te bespreken. De raad van toezicht heeft op 24 maart, voorafgaand aan de vergadering van 24 maart en de benoeming van de nieuwe leden, een zelfevaluatie gehouden. Een delegatie van de raad heeft op 15 september met het bestuur van Greenpeace International kennisgemaakt en gesproken. Daarnaast heeft een delegatie van de raad tweemaal overleg gehad met de ondernemingsraad.

Tijdens de vergaderingen zijn naast de belangrijke standaardonderwerpen, zoals de jaarrekening 2013, de begroting 2015, de kwartaalrapportages van 2014 en personeelszaken, de volgende onderwerpen besproken:

- Het financiële beleid. In 2014 is voor het eerst gewerkt met meerdere inkomstscenario's. De monitoring en rapportage van inkomsten en uitgaven door Greenpeace Nederland zijn verder geprofessionaliseerd en aangescherpt.
- Huisvesting: in de zomer van 2014 is Greenpeace Nederland verhuisd. Het nieuwe gebouw is prachtig, inspirerend en duurzaam!
- In 2014 werkte Greenpeace Nederland hard aan een nieuw driejarenplan voor 2015-2017. Het plan ademt ambitie en er worden duidelijke keuzes gemaakt.
- Het internationale aspect van Greenpeace heeft zich in 2014 duidelijk laten voelen. Zowel in positieve als in meer kritische, nadelige zin. Door internationale samenwerking zijn meer resultaten geboekt dan elk land afzonderlijk had kunnen realiseren. Het maakt Greenpeace sterker en diverser; dat is mooi. Maar Greenpeace Nederland heeft ook de kritische kanten van internationalisering aan den lijve ondervonden door de incidenten die bij Greenpeace International speelden: de vliegvluchten van een van de werknemers van Greenpeace International en de financiële problemen aldaar na een verkeerde investering in valutamarkten hebben ook hun weerslag op Greenpeace Nederland gehad.
- Educatie stond in 2014 vaak op de agenda. Inmiddels is er een pakket dat praktisch toepasbaar is. Er zijn nog verbeteringen aan te brengen en daar zal in 2015 ook weer naar gekeken worden.
- In 2014 is er een start gemaakt met een voor Greenpeace Nederland nieuw project: een omvangrijke publiekscampagne waarmee we aandacht vragen voor de bedreigingen in de oceanen en het gebrek aan zeebescherming ver weg en dichtbij.

GASTEN BIJ DE VERGADERING

De raad van toezicht heette in 2014 een groot aantal gasten bij de vergaderingen welkom. Leden van het managementteam gaven op verschillende momenten toelichting op onder andere fondsenwerving, het nieuwe jaarplan, het driejarenplan, de voortgang van de verhuizing, de stand van zaken rond Greenpeace International en de lopende financiële zaken.

Externe gasten:

- De accountant van Greenpeace Nederland, KPMG (Sietze Haringa en Amir Cohen), was aanwezig ten behoeve van de bespreking van het jaarverslag en de jaarrekening 2013 en om het verslag van de accountant en de management letter te bespreken.
- Rembrandt Zegers was als International Development Manager van Greenpeace International drie keer aanwezig bij de vergaderingen waarin de jaarverslagen en de jaarplannen werden besproken om het beleid van Greenpeace International, dat ook Greenpeace Nederland raakt, toe te lichten en om vragen van de raad van toezicht hierover te beantwoorden. Ook International Operating Director van Greenpeace International, Ramesh Singh, is eenmaal aanwezig geweest. De raad hechtte hier in het bijzonder aan vanwege de samenwerking en relatie met Greenpeace International.

AUDITCOMMISSIE

De auditcommissie vergaderde in totaal vier keer met de directeur/bestuurder, het hoofd Bedrijfsvoering en de coördinator Financiën. In de vergaderingen zijn onder andere besproken de management letter 2013 en de jaarrekening 2013, de financiële maand- en kwartaalcijfers 2014, de prognose 2014, de management letter 2014 en de begroting 2015. Verder zijn uitgebreid aan de orde gekomen de risicoanalyse en het risicobeleid, het reservebeleid, het liquiditeitsbeleid, en het vermogensbeheer. Daarbij is in 2014 ook gesproken over de *funding agreements*, het driejarenplan en de pensioenen. Al hetgeen in de auditcommissie is besproken, kwam terug in de vergaderingen van de voltallige raad van toezicht.

ZELFEVALUATIE

Uit de zelfevaluatie bleek onder meer dat de raad van toezicht op een aantal punten behoefte had aan nadere aanscherping. Vooral de onderwerpen informatie(voorziening), tijdigheid en nadere kennismaking met het managementteam en Greenpeace International zijn besproken. Hier zijn ook actiepunten op benoemd. De meeste actiepunten zijn uitgevoerd, een aantal is slechts voor een deel uit de verf gekomen en enkele actiepunten zijn doorgeschoven naar 2015. Zo is de informatievoorziening vanuit het management aan de raad van toezicht tijdiger en vollediger geworden, maar bleek het dit jaar niet haalbaar om van alle contacten tussen de individuele leden van de raad van toezicht een kort verslag aan de overige leden van de raad uit te brengen. De raad zag graag meer tijd voor verdieping op strategische en algemene onderwerpen: hier is de agenda op aangepast en er is een extra avond voor georganiseerd. Gezien een aantal actuele onderwerpen is er die avond minder aandacht besteed aan de strategische zaken dan in eerste instantie beoogd. Het kennismaken met het bestuur van Greenpeace International heeft plaatsgevonden; het nader kennismaken met het managementteam is doorgeschoven naar 2015.

KORTE VOORUITBLIK 2015

Naast onze wettelijke taken is er de voortdurende zorg om de doelstellingen van Greenpeace zo goed mogelijk te verwezenlijken. Voor de raad van toezicht betekent dit onder andere dat we zorgen dat de organisatie zo effectief en efficiënt mogelijk functioneert. We houden ons uiteraard aan de Code voor Goed Bestuur bij fondsenwervende goededoelenorganisaties ofwel de Code Wijffels.

In 2015 zal de raad extra aandacht besteden aan een aantal specifieke punten:

- De raad zal erop toezien dat de aansturing en het beheer van de organisatie met het aannemen van een nieuw hoofd Bedrijfsvoering scherper en efficiënter zal worden.
- In de organisatie zal de raad erop letten dat de al ingezette verbetering op –financiële – rapportages voortgang blijft houden.
- Daarnaast zal de raad de rol en bevoegdheden van de subcommissies tegen het licht houden en daar waar nodig aanpassen.
- Ook het komende jaar zal de raad van toezicht zich weer inzetten om de educatie van kinderen en jongeren op het gebied van milieu op een goede en actieve manier vorm te laten krijgen.
- Aangezien we ervan overtuigd zijn dat de doelen van Greenpeace het beste kunnen worden bereikt in een internationaal verband, zal de raad een verdere en nauwere samenwerking met Greenpeace International en met de andere Greenpeace-kantoren stimuleren. Daarnaast vindt de raad het van belang dat Greenpeace Nederland haar voortrekkersrol hierin blijft vervullen en alert blijft op reële mogelijkheden om haar rol hierin uit te breiden.
- Samenwerking met andere (milieu)organisaties kan naar de mening van de raad een zeer waardevolle bijdrage leveren aan het bereiken van de doelen van Greenpeace. De raad zal samenwerking stimuleren en hieraan ook zelf een actieve bijdrage leveren.
- Ten slotte is Greenpeace een organisatie die kan rekenen op veel en betrokken vrijwilligers. De raad zal een zorgvuldige inzet van vrijwilligers, als vast onderdeel van de verwezenlijking van de gestelde doelen, stimuleren.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na de balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met belangrijke financiële gevolgen voor Stichting Greenpeace Nederland.

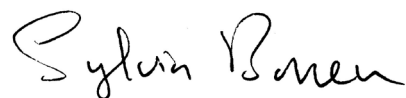
Ondertekening Amsterdam, 23 maart 2015

G.J. de Boer-Kruyt
Voorzitter

M. Bosman
Secretaris

S. Borren
Directeur / bestuurder

BIJLAGE 1: DIRECTEUR/BESTUURDER EN RAAD VAN TOEZICHT

VERANTWOORDINGSVERKLARING

De directeur/bestuurder en de raad van toezicht onderschrijven de principes van het CBF-Keur en van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen ('Code Wijffels'). Het gaat om de volgende drie principes:

(1) Scheiding tussen de functies 'toezicht houden' en 'uitvoering'.

Bij Greenpeace Nederland zijn de functies 'toezicht houden' en 'uitvoering' gescheiden. De raad van toezicht houdt toezicht op de directeur/bestuurder en het managementteam. De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen raad van toezicht en directeur/bestuurder is vastgelegd in het reglement. De raad van toezicht keurt het jaarplan, de begroting en de jaarrekening goed. De verantwoordelijkheid voor de strategie van Greenpeace Nederland en alle verdere operationele zaken, inclusief communicatie, personeelsbeleid, financiën, concrete acties en fondsenwerving, is belegd bij de directeur/bestuurder. Een uit twee leden bestaande auditcommissie houdt toezicht op de financiële gang van zaken en op de werking van de administratieve organisatie. De raad van toezicht is de werkgever van de directeur/bestuurder. De voorzitter van de raad van toezicht en de directeur/bestuurder overleggen regelmatig en één keer per jaar voeren de voorzitter en een tweede lid van de raad van toezicht een functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder, mede op grond van afgesproken competenties en een 360-gradenfeedbacksysteem waaraan ook de directeur van Greenpeace International meedoet.

(2) De organisatie moet haar middelen optimaal besteden.

Het uitgangspunt van Greenpeace is om op effectieve wijze haar doelstellingen te bereiken. De mondiale doelstellingen zijn samen met de andere Greenpeace-afdelingen in de wereld geformuleerd. De Nederlandse invulling hiervan formuleert Greenpeace Nederland in haar eigen jaarplan. De raad van toezicht ziet toe op de effectieve uitvoering van activiteiten en efficiënte besteding van de middelen, onder meer op basis van kwartaalrapportages van de directeur/bestuurder.

(3) Goed omgaan met belanghebbenden.

Greenpeace strijdt voor een gezond en duurzaam evenwicht tussen mens en milieu: dat belang staat voorop. Wij gaan zo goed mogelijk om met alle belanghebbenden, zoals donateurs, vrijwilligers, bedrijven, overheid en het algemene publiek. Acties zijn nooit gericht tegen individuele medewerkers van bedrijven of overheden en Greenpeace is principieel geweldloos. Greenpeace hanteert een klachtenprocedure die voldoet aan de CBF-eisen. Het privacybeleid voldoet aan de eisen van de Wet bescherming persoonsgegevens.

DIRECTEUR/BESTUURDER

Greenpeace Nederland heeft één directeur/bestuurder: Sylvia Borren. Haar nevenfuncties zijn:

- Voorzitter EEN (het Nederlandse platform van Global Call for Action against Poverty (GCAP)) – tot december 2014.
- Lid van WorldConnectors (ontwikkeling nieuwe strategieën voor en visies op mondiale vraagstukken).
- Bestuurslid BRAC (deze Bengalese organisatie met 125 duizend medewerkers in twaalf landen wereldwijd tilt miljoenen mensen daadwerkelijk uit de armoede).
- Bestuurslid van Forest Stewardship Council (FSC) dat zich inzet voor verantwoord bosbeheer wereldwijd.

De raad van toezicht van Greenpeace Nederland oordeelt dat deze nevenfuncties niet leiden tot belangenconflicten met de functie van directeur/bestuurder.

RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht heeft naast de gebruikelijke functies van voorzitter, vicevoorzitter en secretaris, twee leden die deel uitmaken van de auditcommissie van Greenpeace Nederland en één lid dat deel uitmaakt van de trustees van Greenpeace International.

René Jansen is trustee van Greenpeace International Council en hij woonde onder andere in mei 2014 de jaarlijkse vergadering van Greenpeace Council bij.

Per 1 januari 2014 bestaat de, onbezoldigde, raad van toezicht van Greenpeace Nederland uit:

Dien de Boer-Kruyt, voorzitter

- Lid van de raad van toezicht (voorheen bestuur) en voorzitter sinds 15 maart 2010.
- Beroep: professioneel bestuurder, persoonlijk adviseur en organisator van leiderschapscursussen.
- Relevante nevenfuncties: commissaris op voordracht van de OR bij Allianz NL, Douwe Egberts NL; commissaris Hooge Raedt; in de raad van toezicht van 'The Waste Transformers' (een social venture die restafval omzet in hoogwaardige groene energie); vicevoorzitter stuurgroep China – The Netherlands voor duurzame en getijdenenergie via Dynamic Tidal Power, samenwerking met onder andere Europa en Korea.

René Jansen, vicevoorzitter

- Lid van de raad van toezicht (voorheen bestuur) sinds januari 2009.
- Trustee van Greenpeace International Council.
- Beroep: bestuursadviseur (zelfstandig gevestigd en geassocieerd met Twynstra Gudde Adviseurs en Managers).
- Relevante nevenfuncties: lid Raad van Commissarissen van woningcorporatie Stichting Velison Wonen in Velsen; lid Raad van Commissarissen van woningcorporatie Stichting Wonen Centraal in Alphen aan den Rijn; covoorzitter Commission Competition van International Chamber of Commerce Nederland (ICC).

Martine Bosman, secretaris

- Lid van de raad van toezicht sinds september 2013.
- Beroep: zelfstandig jurist en adviseur.
- Relevante nevenfunctie: secretaris Commissie Ongewenst Gedrag FNV Bondgenoten.

Marieke Rietbergen

- Lid van de raad van toezicht (voorheen bestuur) van 2007 tot 24 maart 2014 en secretaris tussen januari 2010 en september 2013.
- Beroep: ondernemer.
- Relevante nevenfunctie: bestuurslid Inspiring Cities; voorzitter raad van toezicht Butterfly Works; lid van de raad van toezicht van SET UP.

Bas Luten

- Lid van de raad van toezicht (voorheen bestuur) en lid van de auditcommissie sinds januari 2009.
- Beroep: financieel directeur CSM International.
- Relevante nevenfuncties: geen.

Chris Fentener van Vlissingen

- Lid van de raad van toezicht sinds 24 maart 2014.
- Beroep: onlineondernemer, adviseur en onderzoeker bij De Collectieve Code.
- Relevante nevenfuncties: lid Raad van Commissarissen van woningcorporatie Dudok Wonen in Hilversum.

Madiha Leuven-Mouchtak

- Lid van de raad van toezicht en lid van de auditcommissie sinds 24 maart 2014.
- Beroep: organisatieontwikkelaar en directeur Geldshop.nl B.V.
- Relevante nevenfuncties: bestuurslid Humanitas Rijnland.

BIJLAGE 2: CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur van Stichting Greenpeace Nederland

Wij hebben de jaarrekening over 2014 van Stichting Greenpeace Nederland te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen', alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OOORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Greenpeace Nederland per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'.

VERKLARING BETREFFENDE HET JAARVERSLAG

Op basis van onze werkzaamheden overeenkomstig de Nederlandse controlestandaard 720 vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen' is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 23 maart 2015

KPMG Accountants N.V.

E. Breijer RA

Greenpeace is een internationale milieuorganisatie die door onderzoek, overleg en actie werkt aan een duurzaam evenwicht tussen mens en milieu.

© 2014 - **Stichting Greenpeace Nederland**

Postbus 3946

1001 AS Amsterdam

0800 422 33 44

info@greenpeace.nl

www.greenpeace.nl

Dit jaarverslag is - aangevuld met foto's - ook online beschikbaar op www.greenpeace.nl/jaarverslag2014

Foto cover © GP/Gerda Horneman